

LC JYVÄSKYLÄ

LC JYVÄSKYLÄ
 Alustamateriaalia 2000 1052
 2 e

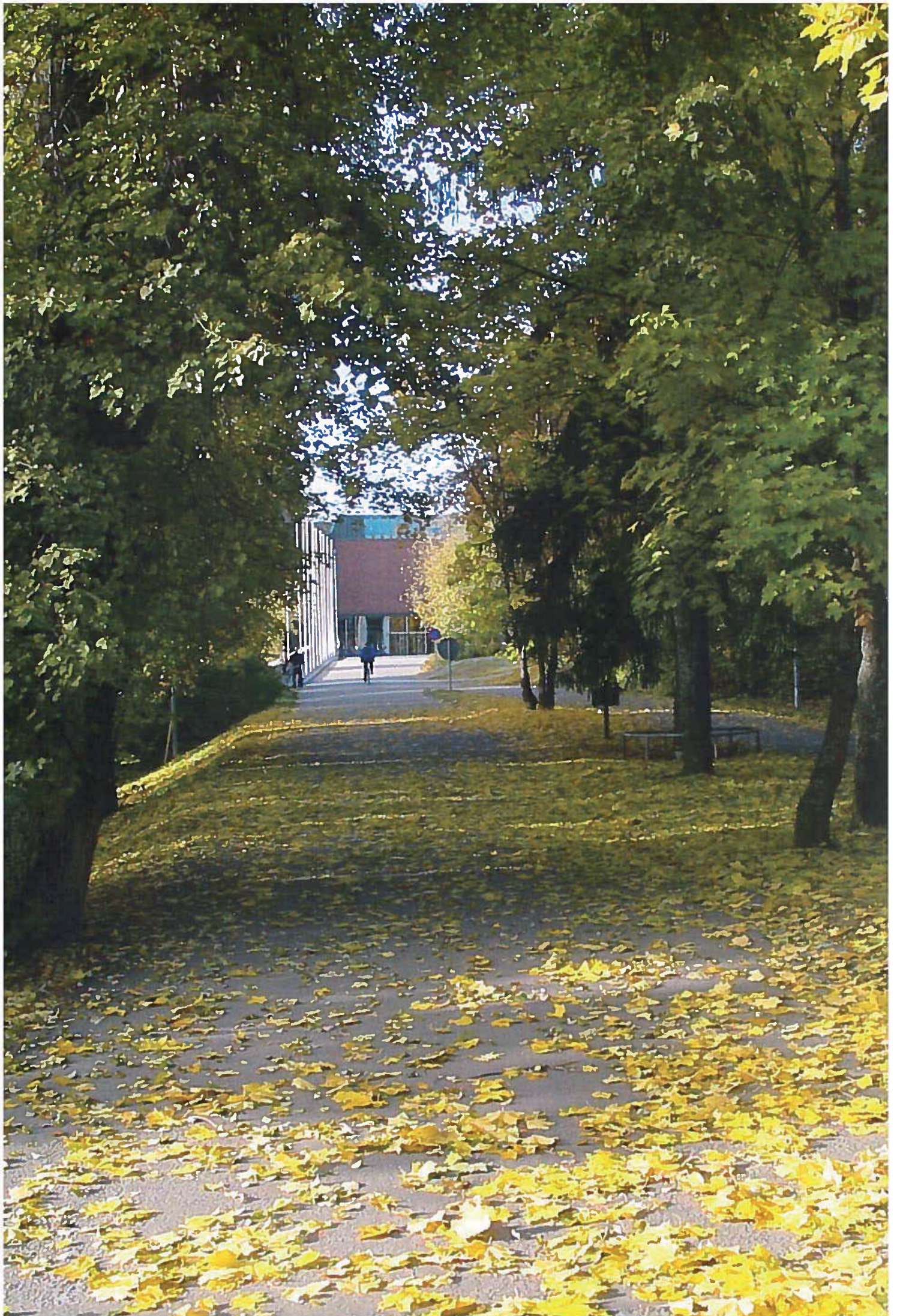
LC JYVÄSKYLÄ & Y.
 KÄÄNTÄJÄT OY
 2 e

Yhteystiedot: 1967 S., 1968 S., 1969 S., 1970 S., 1971 S., 1972 S., 1973 S., 1974 S., 1975 S., 1976 S., 1977 S., 1978 S., 1979 S., 1980 S., 1981 S., 1982 S., 1983 S., 1984 S., 1985 S., 1986 S., 1987 S., 1988 S., 1989 S., 1990 S., 1991 S., 1992 S., 1993 S., 1994 S., 1995 S., 1996 S., 1997 S., 1998 S., 1999 S., 2000 S.



*50-vuotishistoria
 1954-2004*





Heikki Rantatupa
LIONS CLUB JYVÄSKYLÄ 1954-2004
50-vuotishistoria

Julkaisija LC Jyväskylä r.y.

ISBN 978-951-39-4349-3 (PDF)

URN:ISBN:978-951-39-4349-3



Kansi: Jari Järvinen

Taitto: Jari Järvinen

Valokuvat: LC Jyväskylän arkisto, Arvo Käppi, Heikki Rantatupa

Paino: Kopijyvä Oy

Jyväskylä 2005.

20061709

SISÄLTÖ

SANANEN SAATTEEKSI	1
LC JYVÄSKYLÄN HISTORIAA KOSKEVAA AINEISTOA JA MUISTITIETOA	2
LIONS-AATTEENTIE CHICAGOSTA SUOMEEN	4
LC JYVÄSKYLÄN PERUSTAMISVAIHEET	6
Jyväskylä noin vuonna 1954	6
”Lions kerho” Jyväshovin suojissa	7
KLUBIN PROFIIILI	11
Klubin jäsenkunta 1954-2005	11
Huumoria ja veljeshenkeä	16
Sisäinen tiedotustoiminta	20
Klubiesitelmät – kokousten suola	21
Muutamia matkaelämyksiä, läheltä ja kauempaa	25
Jälki-istunnot	27
Ennen oli klubilla ladytoimintaakin	29
AKTIVITEETISTA AKTIVITEETTIIN	31
Kulttuuria ja urheilua	31
Kuusimaa ja Operaatio Joululyhde	33
Fennosta Jäänlähtöveikkaukseen	35
107-G piirin inva-autoprojekti	40
Jonkinlaista yhteenvetoa	42
LC JYVÄSKYLÄ LIONSMAAILMASSA	44
LC Jyväskylän perustamat uudet klubit	44
LC Jyväskylä G-piirissä	44
LC JYVÄSKYLÄN PRESIDENTIT JA SIHTEERIT KAUTTA AIKOJEN	45
Soi, laulu Leijonain	47
Keski-Suomen kotiseutulaulu	47
LÄHTEET	48
Kirjallisuus	48

SANANEN SAATTEEKSI

Keski-Suomen vanhimman lionsklubin LC Jyväskylän perustamisesta tulee kuluneeksi 50-vuotta, ja kohta tiuhassa tahdissa samaa vuosijuhlaansa viettää useampi keskisuomalainen klubi. Lionsaate tuli Jyväskylään järjestön varhaisvaiheessa toimeliaan LC Lahden kautta. Lionstoimintaa oli tuossa vaiheessa ehditty kehittää Suomessa vasta neljä vuotta, joten jokainen uusi klubi saattoi luoda varsin vapaasti oman toimintamallinsa. Näin tapahtui myös Jyväskylässä. Kun klubin perustajien keski-ikä oli noin 39 vuotta, siis vasta lähestymässä vanteraa keski-ikää, niin toiminnan nuorekkuus ja vireys ovat päällimmäisiä tunteja alkuajan klubitoiminnassa. Pöytäkirjat ja muistiot laadittiin asiaa huumorilla höystäen, mutta vastapainona panostettiin alusta saakka klubiesitelmiin ja vierailuihin. Näin avarrettiin maailmankuvaa vielä ahdistavan, sota-ajasta muistuttavan säännöstelyn kahlitsemassa maassa. Ammatillisesti monipuolinen veljeskunta, vaikka monet tietenkin tunsivat toisensa jo aikaisemmin muista yhteyksistä, teki klubikokouksista odotettavia tilaisuuksia. On myös huomattava, ettei kilpailevia järjestöjä juuri löytynyt kaupungista, ja voimat voitiin keskittää yhteen ja samaan klubiin.

Vuosikymmenten saatossa alkuajan veljeshenkeä on klubissa pyritty vaalimaan parhaan kyvyn mukaan. Huumori ja sanailu ovat pysyvästi läsnä kuukausikokouksissa. Jokainen aika vaatii tietenkin oman mukautumisensa vallitsevaan tilaan, ja varmasti 2000-luvun klubikokoukset eroavat suuresti 1950-luvun tilaisuuksista. Monia muodollisuuksia on karsittu, jotain vanhaa säilyttäen. Tärkeintä on loppujen lopuksi aito veljeshenki, ja tämä säilyköön jatkossakin LC Jyväskylän toiminnan punaisena lankana.

Klubin 50-vuotistapahtumaa on valmisteltu kolme vuotta keskittämällä perinteiset lahjoitukset ja muu tukitoiminta tätä tapahtumaa varten. Juhlien järjestelyä varten valittiin hyvissä ajoin erityinen juhlatoimikunta, joka vaivojaan säästämättä – varsinkin tapahtuman lähestyessä – on ollut tiiviissä kontaktissa keskenään ja klubin jäsenten kanssa. Veljille kiitos yhteistyöstä. Kehittäkäämme ja vaalikaamme leijonahenkeä!

Pertti Koivisto, Presidentti

Arvo Käppi, Juhlatoimikunnan puheenjohtaja

Vesa Kokko, Juhlatoimikunnan sihteeri

Matti Kaarlejärvi, Juhlatoimikunnan jäsen

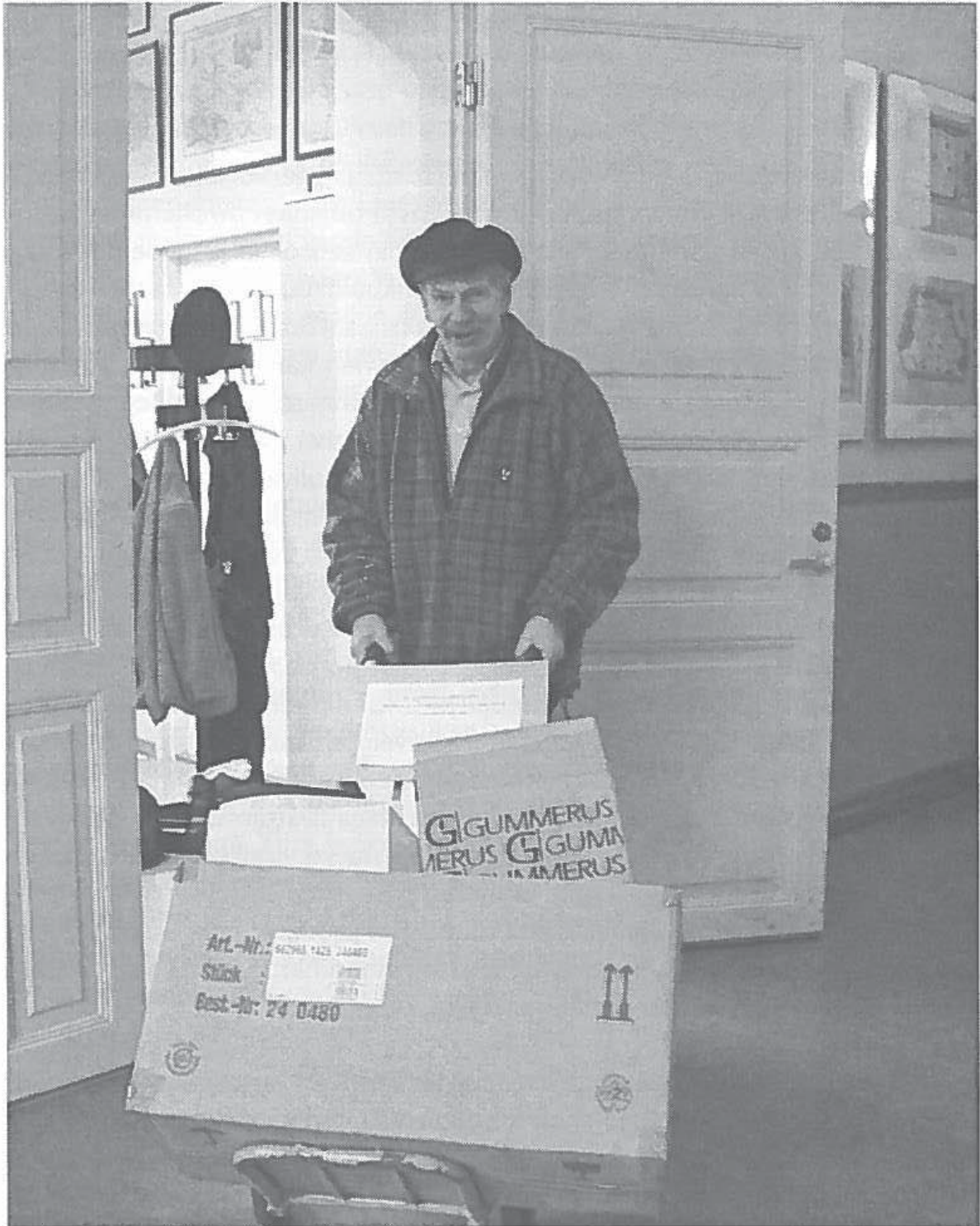
Heikki Rantatupa, historian kirjoittaja

LC JYVÄSKYLÄN HISTORIAA KOSKEVAA AINEISTOA JA MUISTITIETOA

Kuten hyvin tiedetään, on useimpien lionsklubien pöytäkirjat, toimintakertomukset, kirjeenvaihto, jäsenluettelot, kuva-arkistot ym. tärkeä materiaali arkistoitu yleensä kunkin sihteeri-veljen autotalliin tai muuhun vastaavaan varmaan paikkaan. Saattaa olla, että nykyisin on hienoinen muutos tapahtumassa perinteisessä arkistointisysteemissä, ja toivottavaa olisi, että keskisuomalaiset klubit keskittäisivät omat arkistonsa Jyväskylän maakunta-arkistoon, jonne on jo sijoitettukin muutamia klubiarkistoja ja lisäksi valtakunnallinen Suomen Lions-järjestön arkisto. LC Jyväskylän arkiston säilytys on ilmeisesti seurailut valtakunnallista trendiä, ja kukin sihteeri on parhaansa mukaan tallennellut edelliseltä sihteeriltä saamiaan aineistoja, ja luonnollinen hävikki on pitänyt huolta siitä, ettei arkisto ole päässyt kasvamaan liian suureksi. Veli Hannu Kiisken sihteerikauden aikana vuonna 1972 klubiarkisto ajautui Jyväskylän kaupunginarkiston holveihin, josta se ikään kuin sattuman kautta löydettiin veli Spoofin presidenttikaudella 1992. Tilapäinen, alati sanavalmis ”muuan sihteeri” veli Eero Kurki on kirjannut riemullisen löytötapahtuman seuraavasti:

”Klubimme ns. varhaisarkisto on löytynyt JKL:n kaupunginarkistosta, josta veli Presidentti on sen pelastanut. Tietävästi vuodesta 1954 saakka kertynyt epämääräinen paperiläjä on piilotellut kaupunginarkiston kuivakkaassa mutta pölyisessä pimeydessä. Ajateltiin laitettaman mokoma löytö veli Vesa Pyrrön ikään kuin virkansa puolesta edustaman Maanmittauslaitoksen pomminvarmaan suojaan.” (Kuu-kausikok. ptk. 7.1.1993.)

Maanmittauslaitoksen varmoissa suojissa arkisto säilyikin kymmenisen vuotta, tosin siten, että jollei siitä ole mitään hävinnyt niin ei se ole juuri karttunutkaan. 1990-luvun paperit ovat suureksi osaksi kulloistenkin presidenttien ja sihteerien takana. Osia arkistosta on ilmeisesti teillä tietymättömillä. Valokuva-arkisto on hyvinkin vajavainen, eikä esim. arkistoitavaksi tarkoitettuja varhaisajan klubiesitelmää löydy mistään. Ilmeistä on kuitenkin, että kaikkia klubikousten jaloja päätöksiä, kuten esim. kuva-arkiston kokoamista ja esitelmien säilyttämistä ei ole koskaan ensimmäisen alun jälkeen kyetty eikä pyrittykään toteuttamaan. Näin muodoin arkistossa on aukkoja, joita muistitiedolla on pyritty täyttämään parhaan kyvyn mukaan. Tuokiokuvia klubin menneisyydestä ovat tarjonneet erityisesti veljet Erkki Rekola, Antti Raippalinna ja Risto Heikinheimo, joilla kaikilla on kunnioitettava määrä klubivuosia takanaan.



LC Jyväskylän arkisto poistumassa yliopiston Historian laitoksen suojista tammikuussa 2005 kohti lopullista päämääräänsä Jyväskylän Maakunta-arkistoa.

Jokainen leijonasukupolvi on kuitenkin kokenut oman historiansa, joita kaikkia ei tarvitse eikä voikaan laittaa paperille. Paras historia on juuri omista muistikuvissa säilynyt veljespiiri, joka LC Jyväskylän tapauksessa viidenkymmenen vuoden aikana on jo muuttunut moneen kertaan. Seuraavassa historiikissa ei pyritäkään analysoimaan klubin menneisyyttä etsimällä aikakausia yhdistävää punaista lankaa. Jos sellainen on löytyvinään, olkoon se sitten ikuinen veljeyden aate, joka samalla yhdistää klubin lionien maailmanperheeseen.

LIONS-AATTEEN TIE CHICAGOSTA SUOMEEN

1800-luvulla Euroopasta siirtyi miljoonia siirtolaisia Amerikkaan, näiden mukana mm. lähes puolimiljoonaa suomalaista. Sadat ja tuhannet myöhemmin keskiluokkaan kohonneista ihmisistä liittyivät erilaisiin seuroihin ja klubeihin, jotka symboloivat ihmisten välistä veljeyttä ja yhteenkuuluvuutta uusissa muuttuvissa ja kehittyvissä olosuhteissa. Monissa tapauksissa näitten erilaisten seurojen yhteinen nimittäjä oli vaikeissa olosuhteissa elävien kanssaihminen auttaminen ja tukeminen, mikä amerikkalaisessa yhteiskunnassa on edelleen näkyvä piirre. 1900-luvun alussa kolme palvelujärjestöä kohosi ylitse muiden sekä vaikutuspiiriltään että jäsenmääriltään. Nämä järjestöt olivat rotarijärjestö, Suomessa vähemmän tunnettu kiwanis-järjestö sekä lionsjärjestö. Rotarijärjestö perustettiin Chicagossa vuonna 1905, kiwanis samoilla seutuvilla vuonna 1915 ja lionsjärjestö edelleen Chicagossa vuonna 1917. Lionsjärjestön perustaja oli vuonna 1879 syntynyt Melvin Jones, liikemies ja vakuutusyhtiön omistaja, joka organisoi hajallaan olevat klubit yhdessä toisen lionstoiminnan alullepanijan tohtori William Woodsin kanssa yhteisjärjestöksi nimeltään International Association of Lions Clubs. Kansainvälinen palveluperiaatteelle perustuva järjestö oli syntynyt. Näin lionstoiminnassa yhdistyi liikemiesmaailma ja tohtori Woodsin painottama filantropia. Järjestön päämaja avattiin Chicagoon, missä se on edelleenkin. Seuraavana vuonna lionsjärjestö sai virallisen koodinsa, kun LIONS-nimessä esiintyville kirjaimille annettiin merkitykset: Liberty, Intelligence, Our Nations Safety. Suomalaisessa muodossa sama sanoma esiintyy Turun Lions-klubin tulkitsemana vuosikymmeniä myöhemmin sanoin Luovuta Isänmaasi Onnellisempana Tuleville Sukupolville.

Lionsjärjestö oli syntynyt ensimmäisen maailmansodan varjossa, ja sodan jälkihoito varsinkin Euroopassa, joka oli taisteluista eniten kärsinyt, tarjosi uudelle järjestölle myös työkenttää. Luultavaa on, että monien amerikkalaisten klubien avustustoiminta suuntautui myös Suomeen Amerikan Avun elintarviketoimituksista vastanneen Herbert Hooverin viraston kautta; Hoover tunnettiin myöhemmin suurena Suomen ystävänä. Ensikosketukset lionstoimintaan tapahtuivat Suomesta siis varsin varhain, toki siten, että tällainen avustustoiminta jäi anonyymiksi ja määrittelemättömäksi.

Kansainvälisestä periaateohjelmastaan huolimatta lionstoiminta jäi pitkäksi aikaa amerikkalaiseksi ilmiöksi, toki siten, että varsin varhain klubeja syntyi Kanadaan, Meksikoon, Kuubaan ja muuallekin Amerikan mantereelle. Vaikka lionsaatteeseen ei politiikka kuulukaan, niin silti liikkeen toiminta seuraili sen syntymistä seuranneina vuosikymmeninä varsin uskollisesti Yhdysvaltain ulkopoliittisia linjoja. Maailmansotien välisenä aikana siellä harjoitettiin eristäyty-

mispolitiikkaa, ja samoin lionsjärjestössä kansallisuus voitti kansainvälisyyden tänä aikana. Muutos tapahtui toisen maailmansodan jälkiselvittelyissä, jolloin Yhdysvallat palasi voimakkaasti maailmanpolitiikkaan. Myös lionstoiminta kansainvälistyi samaa tahtia. Oireellista oli, että lionsjärjestö osallistui kansalaisjärjestönä vuonna 1945 Yhdistyneitten Kansakuntien peruskirjan laatimiseen ja on edelleen mukana mm. Unescon toiminnassa. Lionsklubien perustaminen Euroopan maihin liittyi varsin läheisesti käynnissä olevan kylmän sodan rintamalinjojen hahmottumiseen. Vuonna 1948 ensimmäiset lionsklubit perustettiin puolueettomiin maihin Ruotsiin ja Sveitsiin. Lionsaatteen leviäminen Suomeen niinkin varhain kuin vuonna 1950 olikin järjestölle eräänlainen rintamavoitto, kun selvästi idän vaikutuspiirissä olevaan maahan saatiin oma klubi Helsinkiin.

Ensimmäiset lionskontaktit Suomeen toi Kanadan suomalainen Sudburyn Lions Clubiin kuulunut Arne Ritari, joka matkatoimiston johtajana valmisti turistimatkoja Helsingissä vuonna 1952 pidettäviin olympialaisiin. Vuodesta 1948 lähtien Ritarilla oli kontakteja erityisesti Helsingissä matkailualalla työskenteleviin ihmisiin, ja sitä kautta Päämajakin tiesi halukkuutta löytyvän Suomesta. Yhtä lailla tiedettiin Suomen erittäin hienovarainen asema Neuvostoliiton vaikutuspiirissä. Sotakorvaukset olivat käynnissä, samoin käymistilassa oli yhteiskunta, joka kuitenkin oli saavuttamassa vakiintuneemman tilan ”vaaran vuosien” kaikottua vuonna 1948 ja valvontakomission poistuessa Hotelli Tornin kerroksista. Yhtä kaikki oli toimittava hienovaraisesti, ja lupaa lions-toiminnan aloittamiseen kysyttiin itseltään J.K. Paasikiveltä saakka! Chicagon Päämajan siunaksella ja Arne Ritarin yhteyksien avulla perustettiin Suomen ensimmäinen klubi LC Helsinki-Helsingfors vuonna 1950. Suomi oli lionsmaailman 29. jäsenmaa.

LC JYVÄSKYLÄN PERUSTAMISVAIHEET

Jyväskylä noin vuonna 1954

Vaikka Jyväskylä olikin pikkuhiljaa muuttumassa idyllisestä maalaiskylästä kaupunkimaisempaan suuntaan 1920-luvulta alkaen, jolloin sinne tänne alkoi nousta tiilestä tai kivistä rakennettuja kerrostaloja, säilyi vielä pitkään sen maaseutumainen luonne. Muutosta merkitsi vuonna 1941 toteutettu suuri aluelaajennus, jolloin kaupunki laajeni Jyväsjärven pohjoisrannalta Kuokkalan, Halssilan, Äjälän Tourulan ja Nisulan suuntaan ja saavutti lähes nykyiset rajansa. Vielä suurempaa muutosta kaupunkikuvaan ja sen väestöön merkitsi toisen maailmansodan aika. Talvisodan jälkeen Jyväskylään sijoitettiin lähes 5 000 evakkoa, mikä oli noin neljäsosa kaupungin väestöstä. Jatkosodan aikana evakojen lisäksi Jyväskylässä työskenteli puolisentuhatta inkerikkoa ja aunukseista pakolaista. Sodan jälkeen evakkojen määrä vakiintui noin 3 800 hengeksi, näistä suurin osa Sortavalan seudulta. Kaupungin väkiluku lähti evakkojen ja muualta kaupunkiin muuttaneiden myötä rajuun nousuun. Jyväskylän väkiluku ylitti 10 000 hengen rajan vuonna 1941, 20 000 hengen raja rikkoutui vuonna 1943, 30 000 hengen raja vuonna 1950, ja vuonna 1954 kaupungissa oli noin 32 800 asukasta. Parissakymmenessä vuodessa asukasluku oli kolminkertaistunut, eikä alueliitos ollut suinkaan väkiluvun kasvun suurin tekijä.

Kasvusta huolimatta kantakaupungissakin säilyi vanhaa ilmettä. Korttelit olivat 1940-luvulla vielä pääasiassa väljästi rakennettuja puutaloja, joilla oli omat pihat, tallit, puuvajat ja ulkokuussit. Katujen varsilla oli runsaasti puustoa. Muutamat julkiset rakennukset kuten KOP:n talo, Punatiilitalo, Säästöpankin talo ja Lyseo ryydittivät kaupungin keskustaa. Vanha puutalokaupunki eli kuitenkin viimeisiä hetkiään.

Kasvava kaupunki muutti myös sisäistä ilmettään. Lehtoreitten ja työmiesten kaupunki muuttui samoihin aikoihin teollisuus- ja yliopistokaupungiksi, jossa valtaosa asukkaista sai elantonsa teollisuuden piirissä. Vuonna 1950 ammattiryhmittäin tarkasteltuna Jyväskylän runsaan 30 000 asukkaan kaupunki näytti seuraavalta (prosenttia väestöstä):

Maatalous	1.7%
Teollisuus ja käsityö	55.6%
Liikenne	9.3%
Kauppa	13.6%
Julkinen toiminta	9.3%
Palveluksessa olevat	4.6%
Muut	5.9%

Syntymäkunnittain väestö jakautui 1950-luvun alussa siten, että varsinaisia jyväskyläläisiä oli kaupungissa enää 28,1 prosenttia. Muualla syntyneitä mutta kaupunkiin muuttaneita tuli eniten vanhasta Vaasan läänistä (23 prosenttia), mutta myös evakkojen myötä alun perin Viipurin läänistä kotoisin olevia kaupunkilaisia oli lähes 17 prosenttia. Vuonna 1950 ruotsinkielistä väestöä oli Jyväskylässä suurimmillaan, kun 242 henkeä ilmoitti ruotsin kotikielekseen.

Kaupungin kansakouluissa ahkeroi lukuvuonna 1953-54 yhteensä 3916 oppilasta ja 164 opettajaa. Oppikouluissa oli samaan aikaan 1820 oppilasta ja 82 lehtoria. Jyväskylän Kasvatusopillisessa Korkeakoulussa, myöhemmässä yliopistossa, oli opettajanvalmistuksen eri kursseilla nykymitalla vaatimattomat 338 opiskelijaa. Kesäyliopisto toi kaupunkielämään myös vilkkautta: vuonna 1954 kesäisin kaupungissa opiskeli 1687 opiskelijaa. Ammattikoulun ja Kauppaopiston opiskelijoita oli yhteensä 591 henkeä. Koululaisten ja ammatteihin valmistuvien opiskelijoiden määrä oli kaupunkiväestöstä lions-aatteen tunnetuksi tulemisen aikoihin siis yli 27 prosenttia. Jyväskylä oli leimallisesti koululaisten, opiskelijoiden ja nuorison kaupunki. Poliittisesti kaupunki oli ottanut askeleen vasemmalla vuoden 1941 kaupunkiliitoksen yhteydessä. Sodan jälkeä vasemmiston (Sos.dem., SKDL) äänimäärä kunnallisvaaleissa oli runsaat 60 prosenttia.

”Lions kerho” Jyväshovin suojissa

LC Helsinki-Helsingforsin perustamisen jälkeen vuonna 1950 lionstoiminta piti varsin matalaa profiilia, eikä uusien klubien perustamista alkuvuosina edes harkittu. Kuvaavaa on, että Helsingin-klubin ensimmäiset kokoukset pidettiin Hotelli Kämpissä suljettujen ovien takana! Vuosi 1953 merkitsi ajattelussa muutosta, ja tänä vuonna lionstoiminta levisi joko vanhojen klubiveljien kautta tai sitten suoraan Skandinavian lionstoiminnasta vastanneen Ruotsin kautta vastustamattomasti usealle uudelle paikkakunnalle. Ensimmäiset sisämaan klubit perustettiin Tampereelle (numero 3) ja Lahteen (numero 8) marraskuussa 1953. Lahden kummiklubi oli Helsinki-Helsingfors, ja sen perustaminen oli jo selkeää ja määrätietoista lionsaatteen levittämistä. Lahden klubista kehittyi vuorostaan yhdessä Turun ja Joensuun klubien kanssa eräs merkittävimmistä suomalaisen lionstyön levittäjäjärjestöistä: kaikkiaan se on ollut 14 uuden klubin kummina (vuoteen 2003 mennessä).

Lahden klubin rooli sisämaan ”herättäjänä” alkoi nopeasti. Toimintavuonna 1954-1955 toimi Suomen ainoan piirin varakuvernöörinä lahtelainen, entinen jyväskyläinen Lyseosta valmistunut lionsveli Olavi Kokko, joka samoin entisen jyväskyläläisen ja lyseolaisen lionin Esko Vainion kanssa saapui syksyllä 1954

tutkimaan mahdollisuuksia uuden klubin perustamiseen Jyväskylään. Lokakuun 20. päivä 1954 klo 19 kokoontui Jyväshovin Peilialiin 21 eri ammattialoja edustavaa kiinnostunutta kuulemaan, mitä lionsjärjestön edustajilla, joiden mukaan oli vielä liittynyt Suomen piirikubernööri Paul Hjelt, oli sanottavaa. Vilkkaan keskustelun jälkeen päätettiin yksimielisesti perustaa Jyväskylään ”Lions kerho”, viralliselta nimeltään Lions Club Jyväskylä. Klubin numeroksi saatiin 22.

Samoihin aikoihin Jyväskylään oli rantautumassa muitakin kansainvälisiä klubeja, mutta erään perustajajäsenen, Pentti Barckin, mukaan lionsklubin puolesta puhui muun muassa se, ettei lionien kokoustoiminta häirinnyt ainakaan liikaa normaaleja työpäiviä.

Klubin perustamisasiakirjan allekirjoittivat seuraavat 21 leijonaa:

Ahonen, Seppo, varatuomari	Jyv. Seudun Osuuskassa
Barck, Pentti, toimitusjohtaja	Hotelli Jyväshovi Oy
Elo, Toimi, yleislääkäri	yksityispraktiikka
Fredriksson, Per-Göran, eläinlääk.	Jyväskylän kaupunki
Heiniö, Risto, konttorinhoitaja	Vesijohtoliike Huber Oy
Heinänen, Vilho, sähköosaston johtaja	Are Oy
Jokinen, Elias, kauppias	Jokisen Kauppahuone
Kaakinen, Elias, puhetaidon opettaja	JKK
Karpio, Ilmari, poliisimestari	Jyväskylän kaup. Poliisilaitos
Kauno, Aarno, varatuomari	Asianajotoimisto Anjala & Kauno
Konttinen, Uolevi, dipl. ins.	Valmet Oy
Lappalainen, Lauri, toimitusjohtaja	Osuusliike Keskimaa
Ryti, Niilo, dipl. ins.	G.A. Serlachius Oy
Salmenoja, Veikko, varatuomari	Jyväskylän kaupunki
Saraste, Martti, rehtori	Jyväskylän Lyseo
Soini, Unto, pankinjohtaja	KOP
Tuormaa, Eero, kirjakauppias	Weilinin Kirjakauppa
Valjakka, Urho, rehtori	Jyväskylän Kauppaoppilaitos
Varesmaa, Veikko, johtaja	Valio
Vasunta, Pentti, kansakouluntarkastaja	Jyväskylän maalaiskunta
Viljanen, Heikki, ins. rakennuspäällikkö	Jyväskylän maalaiskunta

Ensimmäisistä leijonista ainakin oli entisiä Jyväskylän Lyseon kasvatteja: Seppo Ahonen, Aarno Kauno, Pentti Barck, Ilmari Karpio ja näiden lisäksi lyseolaisiin kuului rehtori Martti Saraste.

Perustamiskirjan allekirjoittamisen jälkeen marraskuussa samana vuonna hyväksyttiin klubille säännöt ja valittiin johtokunta. Klubin ensimmäiseksi presidentiksi valittiin veli Veikko Varesmaa ja sihteeriksi Seppo Ahonen. Ensimmäisen toimikauden huippukohdaksi muodostui tammikuun 30. päivä 1955, jolloin klubille luovutettiin charterkirja. Tilaisuuteen osallistuivat klubin jäsenet ladyineen. Kunniavieraina juhlassa olivat läsnä piirikuvernööri Paul Hjelt ja varapiirikuvernööri Olavi Kokko. Jyväskylän Rotaryklubia edusti sen presidentti Frans Marpio rouvineen ja Soroptimistiklubia presidentti Alli Oksanen. Mukana oli myös sanomalehdistön edustajia. Vuosikertomuksen mukaan ”illan ohjelma oli erittäin arvokas ja juhlaan osallistuneille jäi siitä kaunis ja erittäin lämmin muisto”.



LC Jyväskylän perustavasta kokouksesta eikä liioin alkuaian klubikokouksista ole säilynyt valokuvia. Kuvassa lienee kummiklubi LC Vaajakosken perustava kokous vuonna 1956. Vasemmalla toinen istumassa on Eero Tuormaa ja pöydän päässä LC Vaajakosken Keijo Keravuori.

Hotelli Jyväshovi vakiintui uuden klubin kokoontumispaikaksi kuukauden 3. perjantapäivänä. Jyväshovin korjauksen yhteydessä varattiin yksi kabinetti klubille, ja se sai nimekseen Leijonakabinetti. Tila osoittautui aikaa myöten kuitenkin ahtaaksi, ja kokoukset siirtyivät Ranskalaiseen kabinettiin. Alkuaikoina kokouksia pidettiin myös vierailta paikkakunnilla kuten Jämsässä, Kaipolassa, Äänekoskella ja Vaajakoskella, ja vierailut olivat yhtäaikaan lionstyötä ja klubivierailuja. Perjantai muuttui kuukauden 1. torstaiksi toimikautena 1966-67, ja kokousten pitopaikka siirtyi 1980-luvulla pitkäksi aikaa Jyväskylän Klubin tiloihin Harju-kabinettiin.

LC Jyväskylän klubiomaisuus lienee varsin vaatimaton verrattuna monien muiden lionsklubien rekvisiittaan. Arkistoa ja viirejä lukuun ottamatta lähes koko muu omaisuus kulkeekin kulloisenkin presidentin ja sihteerin mukana: Omnia mea mecum porto - kaikki mitä omistan, kannan mukani, sopii hyvin klubin iskulauseeksi. Jotakin muutakin näkyvää klubin hallintaan sentään sisältyy. Ladytoimikunta lahjoitti klubille lipun ensimmäisen, vuonna 1968 Jyväskylässä pidetyn valtakunnankokouksen yhteydessä. Toimikaudella 1973-74 lippu löytyi yllättäen jostakin säilöstä hyvin säilyneenä, ja säilössä mutta tarpeen mukaan käytettävissä se on edelleen. Klubille hankittiin keväällä 1960 oma viiri, ja sen käytöstä laadittiin helmikuun klubikokouksessa 1977 säännöt. Viirin myöntämisestä päättää kulloinenkin klubin hallitus. Presidentin kaularemmillä varustetun nuijan - jossakin vaiheessa ensimmäinen nuija oli kadonnut – lahjoitti veli Eko Tuormaa hallituksen kokouksessa syyskuussa 1986. Kaularemmissä on ikään kuin evästyksenä tuleville presidenteille ja klubilaisillekin hänen 100%:n osallistumismerkkejään noin 20 kappaletta.

Erikoisuutena mainittakoon vielä, että vuonna 1958 harkittiin ja ilmeisesti hankittiinkin, tai jokainen jäsen hankki, uushopeiset lautaset, joihin tuli kunkin veljen etunimi. Lautasia säilytettiin klubin kaapissa, ja ne otettiin esille kuukausikokouksessa: klubimestari asetteli ne ennalta arvaamattomaan järjestykseen, mikä määräsi kokouksessa myös istumajärjestyksen. Myöhemmin istumajärjestys on valikoitunut varsin mielivaltaisesti, ja välillä paikkaa vaihtaenkin.

KLUBIN PROFILI

Klubin jäsenkunta 1954-2005

LC Jyväskylän jäsenmäärä vakiintui ensimmäisinä toimivuosina 30 jäsenen tienoille, ja tässä määrässä on kuluneet vuosikymmenet suunnilleen pysytty. Keskimääräinen veljesmäärä vuosien saatossa on 33.3 jäsentä kullakin toimikaudella. Toiminnan alkuvuosina uusien jäsenten rekrytointi oli varsin helppoa, kun kaupungin väestöpohja kasvoi ja monipuolistui eikä varsinaisesti ”kilpailuvia” klubeja vielä ollut. Jossakin vaiheessa klubin hallitus saattoikin todeta, ettei tällä erää ole tarvetta hankkia enää uusia jäseniä! Jäseneksi valitseminen on tapahtunut normaalia menettelyä käyttäen suljettuna lippuäänestyksenä. Joskus sääntöjä on ollut pakko hieman tulkita: huhtikuussa 1964 uusista jäsenistä äänestettäessä ilmoitti sihteeri tutkineensa asiaa, ja todennut, että uudet jäsenet tuli hyväksyä kahdessa peräkkäisessä klubikokouksessa. Kun oven takana jo malttamattomana odottivat jäsenehdokkaat Risto Heikinheimo ja Antti Lehtinen suoritettiin nopeasti uusi äänestys entisen lisäksi, ja näin klubi sai jäsenikseen aktiivisen parivaljakon.

Veljeskuntaa toiminnan 50:n vuoden aikana selvittää seuraava tilasto.

Nimi	ammatti liitt.hetkellä	liitt.vuosi	eroamis- vuosi	leijonavuosia
Ahonen Seppo	varatuomari	-1954	1960	6
Barck Pentti	toimitusjohtaja	-1954	1985	31
Elo Toimi	yleislääkäri	-1954	1965	11
Fredriksson Per-Göran	eläinlääkäri	-1954	1974	20
Heiniö Risto	konttorinhoitaja	-1954	1965	11
Heinänen Vilho	sähköos.johtaja	-1954	1989	35
Jokinen Elias	kauppias	-1954	1966	12
Kaakinen likka	puhetaidon opettaja	-1954	1960	6
Karpio Ilmari	poliisimestari	-1954	1984	30
Kauno Aarno	varatuomari	-1954	1963	9
Konttinen Uolevi	dipl.onsinööri	-1954	1971	17
Lappalainen Lauri	toimitusjohtaja	-1954	1961	7
Ryti Niilo	dipl.insinööri	-1954	1961	7
Salmenoja Veikko	varatuomari	-1954	1963	9
Saraste Martti	rehtori	-1954	1975	21
Soini Unto	pankinjohtaja	-1954	1957	3

Tuormaa Eero	kirjakauppias	-1954	1998	44
Valjakka Urho	rehtori	-1954	1989	35
Varesmaa Veikko	johtaja	-1954	1977	23
Vasunta Pentti	kansakoul.tarkastaja	-1954	1959	5
Viljanen Heikki	rakennuspäällikkö	-1954	1987	33
Arjatsalo Arvi	johtaja	-1955	1969	14
Pajunen Väinö	lehtori	-1955	1973	18
Siukonen Pentti	osastopäällikkö	-1955	1965	10
Soini Paavo	lääkäri	-1955	1967	12
af Ursin Kai	lääkäri	-1955	1964	9
Maraste Helge	hammaslääkäri	-1956	1964	8
Mattinen Veikko	konttorinjohtaja	-1956	1964	8
Stürmer Johan Wolfgang	pankinjohtaja	-1956	1984	28
Lahtinen Martti	varatuomari	-1956	1984	28
Pesola Ahti	metsänhoitaja	-1957	1966	9
Hartman Henrik	osastonlääkäri	-1958	2005	47
Sipilä Jorma	kirkkoherra	-1958	1965	7
Aaltonen Keijo Kullervo	dipl.insinööri	-1957	1971	14
Helasterä Tapio	evl.evp	-1962	1969	7
Heikinheimo Risto	hammaslääkäri	-1964	2005	41
Lehtinen Antti	tutkimuspäällikkö	-1964	2005	41
Brusi Urho	mainoshoitaja	-1965	1977	12
Frey Henrik	ekonomi	-1965	1972	7
Helke Erkki Ilmari	dipl.insinööri	-1965	1969	4
Häyrinen Martti	pankinjohtaja	-1965	1966	1
Kaivonen Matti	silmälääkäri	-1965	1969	4
Määttä Yrjö	myyntipäällikkö	-1965	1977	12
Pulli Matti	voimistelunopettaja	-1965	2004	39
Rekola Erkki	konttoripäällikkö	-1965	2005	40
Tukiainen Eino	metsänhoitaja	-1965	1977	12
Karlo Timo Perttu	toimitusjohtaja	-1966	1972	6
Melkinen Veikko	toimitusjohtaja	-1966	1987	21
Poussa Kalle Veikko	apulaisjohtaja	-1966	1992	26
Hokkanen Matti	toimitusjohtaja	-1967	1979	12
Liedevaara Juhani Erkki	tv-toimittaja	-1967	1972	5
Raippalinna Antti	lääkäri	-1966	2005	39
Immonen Pauli	osastonjohtaja	-1969	1996	27
Kiviranta Hannu	arkkitehti	-1969	2002	33
Rajatora Yrjö	evl	-1969	1973	4
Tairamo Eero	pankinjohtaja	-1969	1982	13
Kiiski Hannu	arkistonhoitaja	-1971	1979	8

Metsämäki Tapio	varatuomari	-1971	1972	1
Päivinen Unto	eläinlääkäri	-1971	1996	25
Hokkanen Arto	komisario	-1972	1982	10
Komi Paavo	apul.professori	-1972	1973	1
Lemilä Jukka	apulaisjohtaja	-1972	2001	29
Oikari Antero	johtaja	-1972	2004	32
Sovijärvi Otso	pastori	-1972	1979	7
Hattula Jorma	apul.professori	-1973	1995	22
Tynkkynen Esko	toimitusjohtaja	-1973	1974	1
Johansson Pentti	piirimetsänhoitaja	-1974	2005	31
Saarikivi Mikko	varatuomari	-1974	1977	3
Lönnqvist Eino	toimitusjohtaja	-1974	1979	5
Luotola Hannu	lääkäri	-1975	1985	10
Hienonen Antero	toimitusjohtaja	-1976	1990	14
Kallio-Mannila Kalevi	pankinjohtaja	-1976	1993	17
Spoof Juhani	läänin asessori	-1976	2001	25
Arstila Antti	professori	-1977	1982	5
Laurio Sakari	koulunjohtaja	-1977	1987	10
Siili Teppo	kirkkoherra	-1977	1984	7
Kuhlman Horst	silmäoptikko	-1978	1992	14
von Bonsdorff Henrik	lääk.lis.	-1979	1995	16
Haapakoski Paavo	pastori	-1979	2005	26
Käppi Arvo	kauppias	-1979	2005	26
Kurki Eero	oikeusneuvosmies	-1982	1998	16
Selin Pekka	pankinjohtaja	-1982	1992	10
Leskinen Heikki	professori	-1980	2005	25
Riipinen Jouko	johtaja	-1983	2005	22
Sompa Mauri	johtaja	-1983	2005	22
Kaipainen Matti	yrittäjä	-1984	1990	6
Saarinen Pekka	konttoripäällikkö	-1984	2005	21
Tiikkainen Lauri	johtaja	-1984	1989	5
Helste Juhani	evl	-1985	2005	20
Kaipainen Heikki	tutkimusinsinööri	-1987	1990	3
Rantatupa Heikki	dosentti	-1987	2005	18
Pyrrö Vesa	arkistonhoitaja	-1988	2001	13
Vuorinen Reko	ekonomi	-1988	2005	17
Lehtonen Timo	myyntineuvoja	-1988	2001	13
Hirvonen Jaakko	asianajaja	-1989	1997	8
Mäki-Hakola Martti	pankinjohtaja	-1989	2005	16
Lehtinen Kari	insinööri	-1989	2005	16
Voutilainen Mikko	metsänhoitaja	-1989	1999	10

Ala-Mononen Vesa	ye-upseeri	-1990	1996	6
Rautiainen Matti	insinööri	-1991	2005	14
Lindh Jouko	dipl.insinööri	-1991	2005	14
Kokko Vesa	oik.kand	-1992	2005	13
Rönberg Risto	luokanopettaja	-1992	2004	12
Koivisto Pertti	kauppias	-1995	2005	10
Linnove Martti	varatuomari	-1996	2005	9
Nousiainen Pertti	arkkitehti	-1996	2005	9
Koiramäki Hannu	rikosylikonstaapeli	-1996	2005	9
Smahl Markku	majuri	-1996	1998	2
Parviainen Juha	kartastoteknikko	-1997	2005	8
Kääriäinen Osmo	kiinteistöpäällikkö	-1998	2005	7
Rastas Jukka	lentoupseeri	-1998	2005	7
Elonheimo Pekka	toimitusjohtaja	-1998	2005	7
Aaltio Petri	optikko tj.	-2001	2005	4
Penttinen Martti	toimitusjohtaja	-2001	2005	4
Mäntynen Juha	yrittäjä	-2001	2005	4
Parviainen Risto	eläkk.	-2002	2005	3
Kaarlejärvi Matti	taiteellinen johtaja	-2003	2005	2
Kanninen Olli	toimitusjohtaja	-2003	2005	2
Ekonen Erkki	jakelupäällikkö	-2003	2005	2
Sorjonen Jukka	kht tilintarkastaja	-2003	2005	2
Lappalainen Markku	markkinointipäällikkö	-2004	2005	1
Rantanen Jussi	aluejohtaja	-2004	2005	1
				1751
122-86=36				14,35

Kuluneitten vuosikymmenten aikana klubiin on ehtinyt kuulua 122 veljeä, joista mukana toiminnassa on vuoden 2005 alkaessa 36 jäsentä. Klubin jäsenillä on takanaan yhteensä kunnioitettavat 1751 vuotta lionstoiminnan hyväksi. Veli Hartmanilla on takanaan 50 vuotta leijonaelämää ja lähes saman verran Antti Raippalinnalla. Yli 40 vuotta lioneina ehti olla Eko Tuormaa. Saman virsitanpylvään ovat sivuuttaneet myös Risto Heikinheimo, Antti Lehtinen ja Erkki Rekola, ja heidän toimintansa klubissa jatkuu yhä. Keskimääräinen leijonaikä klubissa on ollut runsaat 14 vuotta. Tilastosta näkyy selvästi, että veljeskunta sekä ikä- että leijonavuosilla mitaten on kokemassa parillaan nuorentumisvaihetta, mikä tietenkin on hyvä kehitysnäkymä. Vaatimattomasti voi sanoa, että jäsenyys on pitkällä tähtäimellä ollut varsin pysyvää.

Jäsenten asuinpaikkoja toiminnan alkuajalta vuodelta 1956 ja tältä hetkeltä vuodelta 2004 kuvaa seuraava kartta.



- ▲ LC Jyväskylän jäsenten asuinpaikat 1956
- LC Jyväskylän jäsenten asuinpaikat 2004
(2 jäsentä kartan ulkopuolella)

Ammattiryhmien mukaan jäsenkunta karkeasti jaoteltuna on samoina poikkeileikkausajankohtina ollut seuraavanlainen (prosenttia jäsenkunnasta):

Ryhmä	1955-56	1979-80	2004-05
johtajat	48	40	35
opetusala	20	9	3
lakimiehet	12	9	6
pankkiala	8	6	
lääkärit	12	18	3
arkkitehdit		3	3
upseerit			6
papit		3	3
metsänhoitajat		3	
optiikka, tekniikka		3	9
konsultointi			3
tilintarkastus			3
eläkeläiset		6	26
yhteensä	100	100	100

Johtopäätös LC Jyväskylän jäsenkunnassa tapahtuneesta muutoksesta on selkeästi nähtävissä. Vahvojen alkuajan toimialojen - johtajien, opettajien, pankki- ja lakimiesten sekä lääkäreiden – osuudet ovat toiminnan viime vuosina hiipuneet. Kehitys on tosin näennäistä, sillä suuri osa näistä veljistä on tällä hetkellä eläkeläisten paisuvassa veljesjoukossa. Lohdutukseksi voi sanoa, että kehitys on samansuuntainen muuallakin maassa, ja vielä suuremmassa määrin lionstoiminnan syntymämaassa Yhdysvalloissa, joissa valtaosa leijonista toimii yhä aktiivisesti lioneissa varsinaisesta työstä eläköitymisestään huolimatta. LC Jyväskylässä on tosin viimeaikainen kehityssuunta varsin positiivinen, klubiin on liittynyt sängen runsaasti uusia tuoreita jäseniä. Silti voi esittää kysymyksen, kaivattaisiinko meillä tästä yleisestä kehityksestä huolimatta yhä uutta verta leijona-areenalle?

Huumoria ja veljeshenkeä

Viidenkymmenen vuoden toimintakertomusten ja pöytäkirjojen perusteella ei juuri voi muuta päätellä, että LC Jyväskylän sisäinen henki on pysynyt samana alusta lähtien, ja ensimmäisten leijonien perinne on siirtynyt sujuvasti uusille jäsenille. Tietynlainen irtonaisuus ja hurtti huumori värittävät klubikokouksia toiminnan ensimmäisistä vuosista alkaen. Osaltaan tämä myös johtuu ensim-

mäisten klubiin kuuluneiden sanavalmiudesta ja hyvästä kirjallisesta ilmaisuky-
vystä. Jäsenkunnan kielellisen ilmauksenlaatua ja veljien puhetaitoa vartioitsi
alati valmiustilassa oleva lausuntataiteilija Ilkka Kaakinen, mutta huomattavia
kirjallisia kykyjä oli muillakin. Muutama siteeraus alkuajan toimintakertomuk-
sista kuvatkoon alkuvuosien klubihenkeä:

”Vaikka järjestön organisaatio edellyttääkin erittäin kiinteää yhteis-
työtä Chicagossa sijaitsevan päämajan kanssa, ei tämä ole aiheuttanut
sanottavaa haittaa kerhon toiminnalle, kiitos yksipuolisen kirjeenvaih-
don. Kitsaan rahastonhoitajamme ansiosta on kerhon taloudellinen
tilanne pysynyt tyydyttävänä, vaikka tämä kitsaus on ehkä aiheuttanut
päämajan herroille mielenkarvautta päätellen lukuisista rahastonhoi-
tajalle osoitetuista kirjeistä” (sihteeri Seppo Ahonen, toimintakerto-
mus 1954-55).

”Jo aluksi on todettava, että mennyt vuosi entiseen tapaan on kulu-
nut rattoisan hiljaiselon merkeissä. Naamiaiset ja eräät muut sellaiset
tempaukset ovat järkyttävällä tavalla häirinneet klubin rauhaa. Ku-
kaan ei tästä eikä muustakaan syystä ole eronnut klubista. Yllättäen ei
myöskään ketään ole erotettu... Pankkimiehillä alkaa olla klubissa jo
ainakin määrävähemmistö. Klubin horjuvat raha-asiat voitaneen siis
tulevan toimintavuoden aikana saattaa vakaalle pohjalle.... Osanotto
kokouksiin on vaihdellut 50 prosentista lähes sataan, mitä saavutusta
täkäläisissä oloissa on pidettävä hyvänä. Esitelmiä on pidetty melkein
joka kokouksessa, mikäli sen pitämisvuoro ei ole langennut veli Kau-
nolle” (sihteeri Veikko Salmenoja, toimintakertomus 1955-56).

Toimintakertomusten lennokka kielenkäyttö on sikäli pettävää, että klubi osal-
listui alusta lähtien kaikella vakavuudella valtakunnallisiin lionsjärjestön koko-
uksiin. Ensimmäiseen lohkon kokoukseen Kuopioon marraskuussa 1955 oli
klubin edustajiksi valittu veljet Barck, Kauno ja Salmenoja, jotka suorittivat
matkan Comet-merkkisellä autolla, joita oli kuulemma vain yksi kappale koko
Suomessa. Selostuksen mukaan ”eräs Monte Carlon ajaja (veli Barck) toimi
kuljettajana, tai paremminkin istui autossa muiden työntäessä sitä”. Tällaisten
ulkoisten yhteyksien lisäksi klubi oli perustamassa jo toiminnan kolmantena
vuonna kahta uutta klubia, Vaajakoskelle (3.12.1956) ja Jämsään (1957). Kevääl-
lä 1958 klubi oli perustamassa, veli Tuorman ollessa kummi, toista Jyväskylän
lionsklubia LC Jyväskylä/Harjua.

Vuonna 1957 klubissa vieraili piirikuvernööri Harri Palojärvi puhumassa lio-
nismista. Ensimmäinen ”korkean tason” vierailu tapahtui pääsiäisenä vuonna
1960, kun Jyväskylässä näyttäytyi kansainvälisen lionsjärjestön presidentti Cla-
rence L. Stürmer puolisoineen; LC Jyväskylä oli järjestämässä hänen kaupun-

kiohjelmaansa. Kansainväliset presidentit näyttivät sen jälkeen löytäneenkin juuri Jyväskylän, sillä myös seuraava presidentti, ruotsalainen Per Ståhl, vieraili kaupungissa. Tästä vierailusta tuli antoisa lionshenkinen yhdessäolohetki. Keväällä 1962 klubiin poikkesi suomalaisen lionismin isä, kanadalainen Arne Ritari, joka elämänsä aikana pyrki käymään kaikissa suomalaisissa klubeissa. Ritari luovutti klubille viirin. Arne Ritari vieraili klubissa vielä uudelleen parin vuoden päästä.

Vastavuoroisesti klubi tai sen yksityiset jäsenet vierailivat runsaasti muissa klubeissa ulkomaita myöten. Työnsä puolesta veli Barck teki paikkoja monien Keski-Euroopan maiden klubeissa, ja edisti paitsi Suomi-tietoutta myös kansainvälistä leijonayhteisymmärrystä. Klubivierailujen kohteena olivat erityisesti Keski-Suomen ja oman kaupungin klubit; varsinkin omien kummiklubien kanssa oli paljon yhteyksiä. Kokonaan oma lukunsa on veli Pentti Johanssonin vierailumäärä, tai pitäisikö sanoa hänen kaksoiskansalaisuutensa LC Jyväskylän ja vuonna 1992 perustetun suomalaisklubin Club de Leones Torremolinos/Suomen jäsenenä: Suomen rospuuttoajan hän on viettänyt säännöllisesti Espanjassa, josta yhtä säännöllisesti on tullut hänen paikkausilmoituksensa, joskus paikallisen klubilehden Rantaleijonan tai muun viestin kera:



LC Jyväskylän 20-vuotisjuhlakuva. Veljet vasemmalta Tuormaa, Tairamo, Saraste, Lahtinen, Poussa, Määttä, Heinänen, K. Tammisto, Brusi, Heikinheimo, Viljanen, Immonen, piirikuvernööri, Sovijärvi, Hattula, Johansson ja Stürmer.

Tällaista on tammikuussa:
taateleita palmupuussa,
punaviinin tuntu suussa,
miellyttävä lämpö luussa
- viihtyisi en maassa muussa!
(Pentti loppiaisena 2003)

Runojalat soljuvat sujuvasti, herkistivät mieliä pakkasen keskellä ja herättivät kieltämättä tiettyä kateuttakin.

Lionshenkeä ja yhteisöllisyyttä klubiin toi 18.4. 1956 perustettu naisjaosto, jonka ansiosta myös klubiin kuuluneiden veljien perheet kohtasivat. Naisjaostoa käsitellään tarkemmin hieman myöhemmin. Itse veljespiirissä syntyi alusta lähtien joitakin traditioita. Klubin toinen toimikausi aloitettiin naamiaisilla ja kuvaelmalla, jota viimeksi mainittua oli harjoitettu pitkään ja hartaasti. Kuvaelma onnistui hyvin, vaikka speakerin ääni olikin sammunut. Mitä naamiaisiin tulee, kerrotaan presidentin viihtyneen erittäin hyvin, ja samoin esiintyneen kuvaelmassa hausalla tavalla ja omaperäisesti. Naamiaisista tulikin sitten klubille pitkään jatkunut perinne. Naamiaisten järjestelyt otti harteilleen veli af Ursin. Alkuajan vapaa-ajan toimintaan kuuluivat myös syksyiset rapujuhlat. Klubin vuosijuhlakuukaudeksi pyrittiin vakiinnuttamaan perustamiskuukausi tammikuu, mutta joskus juhla siirtyi myöhemmille kevään kuukausille.



LC Jyväskylän 40-vuotisjuhlakuva. Vasemmalta Pyrrö, Hirvonen, Hartman, Rönnerberg, Oikari, Sompa, Lehtinen K., Lindh, Koivisto, Tuormaa, Kiviranta, Lehtonen, Rautiainen, Riipinen, Raippalinn, Rekola, Kurki, Lemilä, Saarinen, Johansson, Käppi ja Leskinen.

Huumori on ryydittänyt klubikokouksia alkuajan jälkeenkin – tämä ei liene mitenkään eriskummallista lionsmaailmassa. Kerrottakoon tässä kuitenkin tapaus vuodelta 1967 veli Tukiaisen suulla:

”Olin kuulemassa presidenttiehdokas Urho Kekkonen vaalipuhetta Saarijärvellä. Kysymyksessä oli Kekkonen ensimmäiset presidentinvaalit. Kesken puhettaan Kekkonen kiinnitti katseensa tiukasti minuun ja sanoi: Mitä tukiaisiin tulee ovat ne tarpeellisia. Siirtäen katseensa vaimooni hän jatkoi: niitä tarvitaan lisää. – Jo riittää, sanoin vaimolleni. Tyttöjä kun oli silloin jo meillä kaksi, ja poikia neljä.”

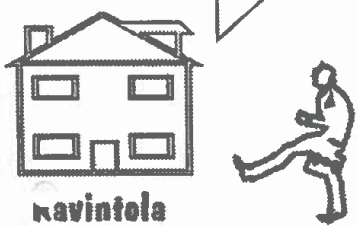
Valitettavasti kaikkia parhaita klubikokouksissa viskattuja vitsejä ja anekdootteja ei ole koskaan kirjattu muistiin, mutta toisaalta näinhän hyvä mieli syntyy.

Sisäinen tiedotustoiminta

Klubin sisäinen tiedotus – esimerkiksi klubikokouksien ilmoittaminen – hoidettiin toiminnan lähtiessä käyntiin kirjeitse, eikä tätä tapaa ole kokonaan hylätty tänä päivänäkään. Nopeaan toimintaan käytettiin puhelinta, ja sitä varten Suomen leijonakalenteriin oli painettu kunkin klubin jäsenen nimen, syntymävuoden, liittymisvuoden ja ammatin lisäksi puhelinnumero; puhelinnumerot löytyivät tietenkin myös paikallisista puhelinluetteloista. Puhelinyhteyksiä myös käytettiin. Keväällä 1959 klubissa vahvistettiin ensimmäisen kerran ns. puhelinviuhka, jossa kuusi jäsentä tiedotti tai hälytti kukin vastuullaan olevat neljä muuta jäsentä. Puhelinviuhkaan ei palattu myöhemmin, mutta sitä käytettiin esim. klubin toimikuntia kokoon kutsuttaessa. Muutamana vuonna klubissa toimi erityinen tiedotustoimikunta (1958-59). Lehdistöön, erityisesti Keski-suomalaiseen, klubilla muodostui hyvät yhteydet lionveli Kalle Poussan siviiliviran takia: hän oli Keski-suomalaisen toimitusjohtaja.

1990-luvun lopulla tiedotukseen tuli uusia, sähköisiä kanavia. Ensimmäisiä sähköpostiosoitteita kokeiltiin tähän aikaan, ja uudella vuosituhannella e-mail on lähes kokonaan korvannut muut tiedotuskanavat. Tällä hetkellä (2005) klubin 36 jäsenestä vain kuusi ei käytä tai ei ole ilmoittanut sähköpostiosoitettaan. Sähköinen yhteydenpito ei silti ole kokonaan korvannut vanhaa systeemiä. Veli Arvo Käppi oli lohkon puheenjohtajakaudellaan huomannut, että eräillä klubeilla oli taitettava taskuun mahtuva klubimuistio. Erinäisiä malleja käyttäen niitä vielä jalostaen LC Jyväskylä painatti ensimmäisen klubimuistionsa keväällä 2003. Turha kai mainita, että muistion kanssa tuli todellinen kiire, kun se piti saada valmiiksi ennen kesäkautta, mutta sihteeri veli Penttinen oikaisi mutkat suoriksi ja taskukalenteri syntyi kuin syntyikin. Ensimmäistä painosta ovat seu-

LC-JYVÄSKYLÄ
Maaliskuun kokous
torstaina 2.3.klo 19-



Kavintola
Pöllövaarissa

MUISTAKAA HAKEA
JÄÄNLÄHTÖVEIKKAUS-
ARPANNE URHEVASTA!



(JAOSSA MYÖS
KOKOUKSESSA)

Ilmoittaudu pressalle
p. 040 -593 2872
TERVETULOA!
Timo Lehtonen



Tervehdys siis hyvä Veii!
 Helmikuun kokous K-Rauta Tourutornissa oli onnistunut.

Parhaat kiitokset veli Pekka Elonheimolle mitä mainioimmasta illasta, josta ei puuttunut ruokaa, juomaa, kilpailuja, asiantietoa eikä hilpeää yhdessäoloa.

Olen todella iloinen myös siitä, että veljemme Antti Lehtinen kunnioitti läsnäoloaan ja mukavalla persoonallaan kokoustamme.



HUOLENAIHEITA:
 Veii Koivisto on todella huoliissaan siitä, että suuri joukko veljiämme on "unohtanut" hakea **jäänlähtöveikkausarpansa Urhevasta**. Niitä on siellä vielä parikymmentä nippua. Ja kansa on kuuma, kun eivät pääse ostamaan näitä suosikkituotteitamme. Näillä pakkasilla jäät sen kuin paksunevat, joten tynnyrinkin voi tinkiä koristamaan kaupunkimme miijöötä sinne jääille! Tästä minas tulla stressi!



Kai tässä presidentti voi syyttää itseään niin kuin Remu Aatonenkin sanoo:
 - Hyvin harva ymmärtää mitä mä puhun. Mulla on verbaalinen tuo kielenkäyttö!



Tähän sopii hyvin myös Esko Ahomainen seittelymalli.
 - En ole ollut mielestäni turhaan poissa yhdestäkään istunnosta. Kaikki poissaoloni ovat olleet yksityisasiota, vaikka en ole ollut poissa varsinaisesti yksityisten asiointini takia.



Kohti parempia aikoja olemme kuitenkin menossa, sillä klubimme virkailijat kaudelle 2000/2001 ovat esillä maaliskuun kokouksessa. Joten kesänkorvalla voimme hyvän sihteeriveijien kanssa huokaista ulospäin.

Timo Lehtosen presidenttikaudella klubikutsut olivat varsin ilmeikkäitä.

ranneet jo kaksi muuta kutakin toimikautta varten. Nopeasti esille saatavana ja taskussa mukana matkaavana kalenteri on varsinkin matkoilla osoittautunut kaikkein parhaaksi yhteydenpitoa helpottavaksi välineeksi.

Klubiesitelmät – kokousten suola

Klubiesitelmät vakiinnuttivat asemansa kuukausikokousten tärkeimpänä kohokohtana alusta pitäen, vaikka ensimmäisissä vuosikertomuksissa leikillisesti viitattiinkin veli Kaunon epäsäännöllisyyteen esitelmänpidossa. Ensimmäiset esitelmänpitäjät arvottiin syksyllä 1956, mutta sen jälkeen esitelmänpidossa on vaihdellut rytmitys siten, että kukin veljistä on vuorotellen hoitanut osuutensa. Itse asiassa myös veli Kauno hoiti esitelmänsä ajallaan: klubin ensimmäisenä



Syyskuun kokouksessa 2002 veli Haapakosken esitelmää kirkon asemasta kuuneltiin mielenkiinnolla. Kuvassa oikealta Lehtinen, Helste, Heikinheimo, Johansson, Mäki-Hakola, Koivisto, Penttinen, Oikari, Käppi ja tarjoilemassa Koiramäki.

esitelmänpitäjänä hän puhui asianajajan juridisesta asemasta. Esitelmävuoroista on syntynyt aina silloin tällöin epäselvyyksiä. Vuonna 1983 kirjasi sihteeri veli Kurki asian seuraavasti:

”Veli Riipisen hätäisestä aloitteesta päätettiin esitelmän pidosta näin: net pidetään aakkosjärjestyksessä alkaen veli Bonsdorffista ja jatku- en Haapakoski, Hattula, Heikinheimo jne.”

Tällainen ”hätäisyys” ei kuitenkaan kelvannut veli Riipiselle, ja niin pöytäkirja sai seuraavassa klubikokouksessa uuden muodon. Niinpä uuden tulkinnan mukaan:

”Perusteellisen harkinnan, sekä monimuotoisiin ja pitkällisiin tutkimuksiin perustuen ja saatuihin kokemuksiin erilaisissa järjestö- ja yhdistystoiminnassa mukana olleena, ehdotti, että esitelmät pidetään aakkosjärjestyksessä.”

Uusi sanamuoto tyydytti kaikkia osapuolia.

Esitelmiä on pidetty vuosikertomusten ja muistitiedon mukaan säännöllisesti joka tapaamiskuukausi, eikä tästä tavasta ole koko klubin toiminnan aikana



... ja esitelmä herätti kiihkeän keskustelun. Kommentteja jakelee veli Helste.

luovuttu. Ensimmäisen 25 vuoden aikana esitelmää – jotka ainakin periaatteessa mutta tuskin käytännössä piti säilyttämän klubin arkistossa – pidettiin noin 200 kertaa. Arviolta saman verran on pidetty myös toisen 25-vuotistaipaleen aikana. Osanotto kokouksiin on ollut hieman tyydyttävää parempi, vaihdellen 60-80 prosentin tuntumassa. Poissaolot selittyvät sillä, että veljeskunta on ollut ja on varsin liikkuvaa väkeä, ja työkiireet ja matkat ovat verottaneet paikallaoloa.

Seuraavassa on poimittu muutamia esitelmäaiheita vuosikymmenten varrelta.

1956: Televisiotoiminnan mahdollisuudet maassamme

1961: Aivokoneet

1962: Päijänne-Keitele kanavahanke

1964: Matka-autoradiot ja radiopuhelimet

1965: Mäenlasku suurmäissä

1969: Oppikoulun sisäinen hallinto nyt ja tulevaisuudessa

1971: Huumeet ja niiden käyttö

1971: Kauppakatu Kävelykaduksi

1973: EEC ja autokauppa

1974: Johtamisesta, johtajistosta ja johtamisen tehokkuudesta

1975: Jyväskylän yliopiston kiihdytinlaboratorio

1977: Suomalaiset pankit ulkomailla

1980: Polven ja lonkan keinonivelet

1980: Kuntoutuksesta

1983: Maailmankaikkeuden synty ja kehitys

1986: Muuttuva Jyväskylän keskusta

1992: Euroopan yhdentymisen talousmiehen näkökulmasta

2003: Suomalainen nauru

Monet esitelmät ovat ikään kuin ennakoineet tulevaa kehitystä sekä paikkakunta-kohtaisesti että laajemminkin. Jälkikäteen tarkastellen voi vain todeta, että jäsenistöllä on ollut harvinaisen hyvä ajantaju ja suorastaan tulevaisuuden aistimiskyky. Ennustamisen vastapainoksi on sitten klubissa pidetty kautta aikojen historiaa luotaavia esitelmiä ja keskustelutilaisuuksia.

Esitelmien lisäksi on klubikokousten yhteydessä tutustuttu mitä moninaisimpiin Jyväskylän yrityksiin, oppilaitoksiin, pankkeihin, toimistoihin, tutustuttu Jyväskylän hautausmaahan jne. Maailmankuvaa on lisäksi laajennettu runsaan kymmenen matkakuvauksen perusteella maailman eri maihin ja mantereille Aasiasta Afrikkaan ja Amerikkaan akselilla. On käyty Japanissa, Neuvostoliitossa/Venäjällä, eri Afrikan maissa, Islannissa, Albaniassa, Intiassa, Iranissa, Yhdysvalloissa jne. Jos mielenkiintoisten esitysten joukosta haluaisi nostaa jotain erityisen mielenkiintoista esille, niin varmasti eräät odotetuimmat esitelmistä



Syksyllä 2002 klubi tutustui Keski-Suomen Museon intendentin Olli Lampisen johdolla Jyväskylän vanhaan hautausmaahan ja hautamuistomerkkeihin. Vasemmalta Parviainen, Sompa, Penttinen, Lindh, Heikinheimo, Lampinen, Rekola (selin), Raippalinna ja Käppi (selin).

kautta aikojen ovat olleet veli Leskisen tieteelliset matkat suomen kielen ihmeellisyyksiin. Veli Riipinen totesinkin eräässä kokouksessa, jotta jo yksinomaan näitten esitelmien vuoksi kannattaa olla klubissa! Mieleenpainuvan esitelmän piti myös veli Antti Lehtinen Lapin sodasta, johon hän osallistui nuorena joukkueenjohtajana. Maihinnousu Tornioon tapahtui Ruotsin aluevesiä käyttäen höyrylaivalla, ja Röyttän satamaan saavuttua sekä miehet että hevoset olivat mahaa myöten vedessä saksalaisen suorasuuntaustykistön ammuttua laivan läpi ilma-aukkoja. Sotaa käytiin Väylän varrella siten, että Ruotsin puolelta huudeltiin tulenjohto-ohjeita Suomen puolella eteneville joukoille. Kaikessa traagisuudessaan erikoista sodankäyntiä! Veli Rekolan ja Riipisen mukana on perehdytty talouselämän rautaisiin lakeihin ja laskelmiin, ja odotettu mitä talouselämässä tuleman pitää.

Muutamia matkaelämyksiä, läheltä ja kauempaa

Klubiesitelmää ei kuitenkin ole pidetty vuodesta 1985 vuotuistoimintaan elimellisesti liittyneiden touko/kesäkuun veneretkien aikana, ellei sitten lasketa spontaaneja esityksiä, joita joka retkellä on kuultu. Kevätmatkat klubikauden huipentumana suuntautuivat aluksi Päijänteelle veljien Oikari & Kiviranta kipparoimina viimeksi mainitun Minni-aluksella. 1990-luvun lopulta lähtien kevätmatkan kohde on vaihdellut Päijänteeltä jonnekin kiinteällä maalla olevaan kohteeseen, mutta säännöllisesti retki on toteutettu. Matkakohteina ovat ol-

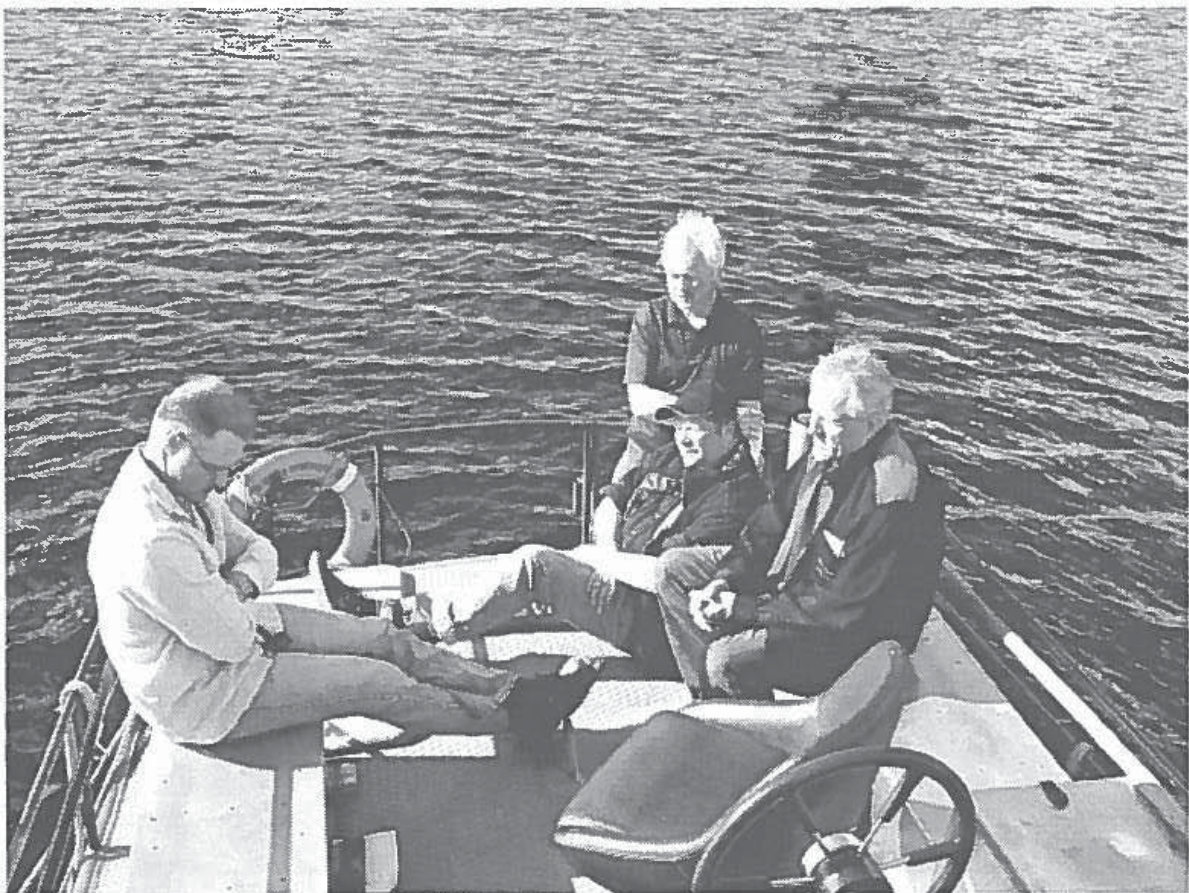


Matkalaisia Saariselän maisemissa vuonna 1989 Kotakokoukseen valmistumassa. Vasemmalta Käppi, Kallio-Mannila, Pyrrö, Reko Vuorinen hiipassaan ja Haapakoski. Auton vasen yläkulma on paikattu ilmastointiteipillä.

leet muun muassa Otavan tuotantolaitokset Keuruulla, Vaihelan tilalle Luhangassa, savusauna Petäjäveden suunnalla ja Hämeen lennosto Pirkkalassa.

Ikimuistettava syyskauden avausretki tehtiin vuonna 1989 Saariselälle Lapin maisemiin. Veli Reko Vuorinen oli matkan junailumestari. Aluksi piti lähteä bussilla koko klubin voimin, mutta lopulta matkaan lähti vain asuntoautollinen vierailevan lionsveljen Esko Laitisen vastatessa kuljetuksesta. Jo matkalle startatessa tuli vaikeuksia, kun joku onneton oli rakentanut ulkonevan parvekkeensa liian matalaksi ja väärään paikkaan, ja asuntovaunun katto kolhiintui tässä törmäyksessä pahoin. Ilmastointiteipillä katto korjattiin, ja ihme ja kumma, teippi piti myös sateessa, jota sitäkin saatiin matkan jossakin vaiheessa. Majoittuminen tapahtui veli Rekon tunnetussa Kossuvillassa, ja majan nimi oli ainakin tuolloin enne. Osa matkalaisista yöpyi naapurimökeissä. Saariselältä käsin käytiin Inarissa paikallisen klubin vieraina, ja seilattiin Inarin selkiä Ukonsaareen seitaa tapaamaan. Varsinainen klubikokous pidettiin Laanilassa Kotakokouksena. Matkasta jäi muistoksi paitsi paljon puhetta ja myönteisiä muistoja myös harvinaisen paljon valokuvia.

Joittenkin kuukausikokousten poikkeuksellinen ajankohta on lähestulkoon muuttunut traditioksi. Veli Helsteen aloitteesta ruvettiin vuosikokousta pitä-



Presidenttikausi on juuri vaihtunut Päijänteellä Konjakkisaaren tuntumassa. Vastuu alkaa painaa veli Presidentti Kokon hartioita. Osaaottavia katseita luovat veljet Koivisto, Vuorinen ja Penttinen.

mään Tikkakosken Upseerikerholla, ja tapaa on jatkettu veli Lindhin isännyydessä. Paikka oli valittu ehkä kuluneeseen toimikauteen liian kriittisesti suhtautuneiden veljien arvostelukyvyn hämärtämistarkoituksessa. Pöytäkirjojen mukaan iltapuhteeseen liittyi ainakin muutaman kerran Tikkakosken legendaarinen saunavala, josta ei sen enempää – diploomeja valan tehneille kuitenkin jaettiin. Toinen muutaman kerran joulukuussa toteutunut kuukausikokous on pidetty Yliopiston Historian laitoksen tunnelmallisessa karttanäyttelytilassa, jonne veljesjoukko omin voimin on rakennellut maittavan pikkujouluaterian. Parhaimmillaan pikkujoulut kestivät aamuun saakka.

Jälki-istunnot

Edellisestä päästäänkin sujuvasti seuraavaan aiheeseen.

Kokouksiin liittyvät vielä jälki-istunnot eli retkusiipi. Tämä traditio on näköjään saanut alkunsa ensimmäisestä toimintavuodesta lähtien, jolloin jo alustusten jälkeinen keskustelu kirjallisen jäämistön mukaan ” on innokkaimpien veljien osalta jatkunut myöhäisille aamutunneille saakka”. Näissä tilaisuuksissa vel-



Pikkujouluilaisuuteen valmistaudutaan vuonna 2001. Veli Leskinen tervehtii Oikaria – lähdessä vai tulossa? Muut veljet vasemmalta Penttinen, Helste, Käppi ja Rönning.

jet ovat todella voineet tutustua toisiinsa. On kerrottu juttuja, on pohdittu päivän tapahtumia, on otettu pieniä joko omalla tai tarjoojan kustannuksella. Ihmeellisintä on, että näissä keskusteluissa ja retkusiiven istunnoissa ovat usein putkahtaneet esille myös klubin kehityksen kannalta hyvät aktiviteetit ja ideat. Retkusiiven istunnot pidettiin aluksi Jyväshovissa, tai paremmin jatkettiin iltaa varsinaisen kokouksen jälkeen. Näiltä alkuajalta mainittakoon eräs tapaus. Kun illanistujaisissa keksittiin idea kirjakeräyksen toimittamisesta ortopedia-sairaalan potilaille, noudettiin saman tien haitari, kitara ja kaksi huuliharppua ja päätettiin noin vain yhtäkkiä pitää lauluilta. Musiikki soi ja laulu kaikui. Naapurikabinetista tuli suuria herroja pyytämään porukkaa heidän kokouksensa päättäjäisiin. Niin soitettiin ja laulettiin johtajien kerä tovi, ja palattiin jatkamaan omaa musiikki-iltaa. Jyväshovin suojista on viime vuosina iltaa jatkettu pääasiassa Vanhan Tiilitalon suojissa, mutta samoilla suuntaviivoilla. Ymmärrettävästi näistä kokouksista ei ole pidetty pöytäkirjaa, mutta parhaassa tapauksessa ideat ovat langenneet nähtäviksi seuraavissa klubikokouksissa. Vallan harvinaista ei ole sekään, etteikö illanistujaisia olisi jatkettu jonkin veljen kotona tai muissa yksityistiloissa, ja maailmanparantamisen on saattanut proosallisesti keskeyttää postiluukun kolahdus aamulehden pudotessa sisätiloihin.

Klubikokousten normaali pitopaikka vaihtui Jyväshovin kabinetista toimikau-



Jouluillallinen kuusineen kaikkineen Historian laitoksen karttanäyttelytilassa joulukuussa 2001. Tunnistettavia veljiä vasemmalta Rönnerberg, Koivisto, Vuorinen, Kääriäinen, Haapakoski, Oikari, Rekola, Heikinheimo, Lehtinen ja Koiramäki.

della 1982-83 Jyväskylän Klubin tiloihin. Kunnianarvoisessa Jyväskylän Klubissa viihdyttiin aina sen viimeiseen toimintavuoteen saakka näissä tiloissa. Viimeinen kokous pidettiin siellä 4.5. 1989, jonka jälkeen Jyväskylän Klubin muuttaessa Harjun kupeesta uuteen paikkaan Hotelli Alexandran yhteyteen oli myös lionsklubilla muutto edessä. Aluksi kokeiltiin Alexandran tiloja, mutta vuodesta 1993 lähtien klubikokousten pitopaikaksi alkoi vakiintua Hotelli Pöllövaari. Hallituksen kokouksia on pidetty vaihtelevasti joko Pöllövaarissa tai sitten kulloisenkin presidentin tai sihteerin luona.

Ennen oli klubilla ladytoimintaakin

Keväällä 1956 (18.4.) alkoi klubin yhteydessä toimia naistoimikunta, jonka kokoonkutsujiksi tulivat rouvat Karpio, Kauno ja Maraste. Saman vuoden toimintakertomuksen mukaan ennustettiin, että ”naisjaoston toiminta näyttää muodostuvan vilkkaaksi”. Näin tapahtuikin. Naistoimikunnan tarmokkaana ja aloiterikkaana puheenjohtajana toimi rouva Irma Konttinen aina perheen Ouluun muuttamiseen saakka vuonna 1970. Hänen mukanaan toiminnassa oli muita aktiivisia lady-lioneja, joista pisimmän ajan mukana olleista mainittakoon ladyt Ruth Stürmer, Laine Viljanen sekä Kaija Lahtinen, viimeksi mainittu ylivoimaisesti paras arpojen ja lippujen myyjä. Naisten kokouksia ei pidetty ravintoloissa tai kapakoissa, kuten lioneilla oli tapana, vaan vuorotellen kunkin lady-lionin kotona. Naiset kokoontuivat myös Jyväskylän Kunnan Säästöpankin tiloissa, jossa järjestettiin paitsi kokouksia myös näyttelyitä.

Laajan ja monipuolisen avustustyönsä ladyt tekivät pääosin omin voimin, mutta olivat lisäksi monin tavoin ja ahkerasti mukana miesten aktiviteeteissa. Avustuskohteena ovat olleet muun muassa Haukkalan lasten neuropsykiatrinen hoitolaitos, Aivovammaisten koulu, Mannerheimin Lastensuojeluliiton Helylän osasta, Kuulovammaisten koulu sekä useat yksityishenkilöt. Erityisesti ladyleijonien sydäntä lähellä ovat olleet nuoret, juuri lakkinsa saaneet ylioppilaat. Rehtorin ja luokanvalvojien suositusten perusteella on avustettu erilaisin stipendein ja lahjoin ylioppilaita. Tuntuvin naistoimikunnan lahjoitus suuntautui Kaunialan sotavammaissairaalalle. Lahjoituksista paitsi ei jäänyt oma lionsklubikaan.

Rahankeräystapoja olivat muotinäytökset, timantti-, kulta ja hopeakorujen näyttelyt. Erikoisen onnistuneeksi mainitaan hieno kuparinäyttely. Naiset osallistuivat messuille näyttelyin ja myyjäisin, järjestivät arpajaisia, kahvi- ja voileipätarjoilua eri tilaisuuksissa, ja toimivat yleensäkin siellä, missä kansa ja raha liikkui. Suurisuuntaisin tapahtuma, jonka naiset järjestivät, oli taiteilijaprofessori Veikko Sinisalon lausuntailta ”Suomi 50”. Kaikki tämä on vaatinut kekseliäisyyttä-

tä, uutteruutta, tarmokkuutta ja talkoohenkeä. Toiminnan riipeys ja tuloksellisuus perustui naisten joukossa vallitsevaan hyvään henkeen. Vitkastelematta on tehty työtä ilman suurempia pohdintoja ja selityksiä, eikä näin muodoin ole haudattu hyviä ajatuksia. Ladytoiminta alkoi hiipua 1980-luvun alussa, vaikka vielä esim. vuoden 1982 pikkujouluissa ladyt olivat kunniavieraita. Toimikaudella 1984-85 todettiin yksikantaan, ettei klubilla enää ollut ladytoimintaa.

Kanssakäyminen lady-leijonien kanssa on klubissa rajoittunut lähes siihen, että on osallistuttu yhteisiin tilaisuuksiin, viime vuosina Kuokkalan kartanossa veli Kaarlejärven myötävaikutuksella.

AKTIVITEETISTA AKTIVITEETTIIN

Kulttuuria ja urheilua

Leijonatoiminnan aktiviteetit on klubissa käsitetty siten, että niillä pyritään joko a) suoranaiseen auttamiseen, tai b) rahankeräykseen, jonka avulla on sitten mahdollisuus suorittaa ns. hyviä töitä. Kieltämättä vuosikymmenten aikana painopiste on vähitellen siirtynyt kohtaan b, mikä sinänsä ei ole mikään hyvä asia. Suora ponnistelu yhteisen hyväksi lienee suotavampi keino auttaa kuin kiertoteitse rahan avulla. Tämä lienee kuitenkin yleinen trendi koko leijonamaailmassa. Kohtana c) voidaan vielä mainita toimenpiteet Lions Internationalin suuntaan: vuonna 1956 päätettiin perustaa klubiin englannin kielen kerho, joka lienee elänyt ainakin jonkin aikaa veli Tuorman toimiessa kerhon vetäjänä.

Alkuvuosien ”suorasta toiminnasta” mainittakoon tässä joitakin esimerkkejä. Vuosikertomusten mukaan veljesjoukko osallistui vuonna 1957 verikokeeseen SPR:n tiloissa, ja ”jokunen uskaltautui jopa luovuttamaankin vertansa”. Verenluovutus on säilynyt sitten myöhemminkin ainakin silloin tällöin klubin aktiviteettina. 1960-luvulla klubi osallistui tarvikelahjoituksiin ja myös henkilökohtaisella panoksella sokean omakotitalon korjauksiin. Klubi osallistui myös Sallaajärven partiomajan kunnostustalkoisiin, ja seuraavalla vuosikymmenellä jaettiin joululahjapaketteja tarvitseviin talouksiin. PR-tilaisuuksia olivat mm. yleisöjuhlat Uimahallissa lohkon klubien viestimestaruuskilpailuineen, joilla oli ainakin jonkinmoinen jatkuvuuskin, tai lasten vappujuhlan järjestäminen (1971). Vuodesta 1972 lähtien omaehtoisia aktiviteetteja on kaventanut Punainen Sulka -keräyksiin osallistuminen, joissa keräyksissä klubi on sijoittunut suunnilleen keskikastiin.

Mielenkiintoinen Jyväskylä-aiheinen, lioneita ja heidän perheitään koskeva tapahtuma järjestettiin 19.4.1980: katujen varsille oli valittu 22 kaupungin kulttuurihistoriaan liittyvää rastipistettä, jotka piti perheen voimin tunnistaa. Kilpailun järjesti kotiseututietouden lisäämiseksi veli Luotola. Vaikka oikullinen kevätssä ei tapahtumaa suosinutkaan, lähti matkaan Ruthin pikatukun pihalta kahdeksan veljeä, kolme ladya ja kolme lasta. Kilpailu kesti kaksi tuntia. Voittajaksi selviytyi suhteellisen selvällä erolla muihin kilpailijoihin nähden veli Raipalinnalla.

Jokavuotiseen valtakunnalliseen leijonien pilkkikilpailuun klubi osallistui ensimmäisellä 25-vuotistaipaleella säännöllisesti – vain Inarissa järjestetty kilpailu

jäi väliin. Menestys ei ahkerasta osanontosta huolimatta ollut kummoinen, paitsi että ladyt osallistuessaan olivat useasti mitalisijoilla.

Muista leijonakilpailuista mainittakoon valtakunnalliset tenniskilpailut, joihin klubin jäsenet Viljanen ja Hartman osallistuivat vuosikautia hyvällä menestyksellä.

Vuosittain toistuva tapahtuma, johon klubilaiset lohkon yhteisaktiviteettina on osallistunut, on vanhusten kuljettaminen kirkkoon juhlapyhinä.

1990-luvulla erääksi jo perinteeksi siirtyneeksi aktiviteetiksi on muodostunut osallistuminen sotainvalidien syyskeräykseen. Veli Helste on organisoinut keräyksen koko piirin alueella, ja veli Parviainen puolestaan aktivoinut klubin jäsenet avustamaan kerääjien kuljetusta vuosittain 10-12 veljen voimalla. Keväisiin Jyväskylän kaupungin katujen ja koulupihojen siivoustalkoisiin klubi on ottanut osaa lähinnä tarjoamalla tehtäviin sopivia päällysmiehiä.

On myös ollut sellaisia aktiviteetteja, jotka ovat vaatineet yhteisiä ponnistuksia ja hikeä, mutta joista ainakin muutamista on sitten myös liennyt joko kerättyä tavaraa tai rahaakin jaettavaksi.

Toimivuonna 1956-57 klubissa pantiin alulle kirjakeräys, ja jäsenten hyllyistä kerättiin kokoon noin 300 nidettä. Nämä luovutettiin Invalidisairaalle yhdessä ladyjen pelien ja lahjapakettien kanssa. Samaan aikaan lahjoitettiin SPR:lle rahaa Unkarin kansannousun uhrien tarpeisiin. Pienimuotoisia keräyksiä järjestettiin seuraavinakin vuosina: kerättiin mm. radiolaitteita, leluja, vaatteita, retkeilyvälineitä jne. Suurin osa klubin jäsenistä liittyi vuonna 1959 Kilpisen oppikoulun kannatusyhdistyksen jäseniksi. ”Kulttuuriteoista” mainittakoon vielä, että klubi osallistui huomattavalla summalla Kasvatusopillisen Korkeakoulun rehtorin kultavitjien hankintaan, ja oli tukemassa Kortepohjan ylioppilaskylän rakentamista rahoittamalla sieltä oman nimikkohuoneen (1967).

Huomattava aktiviteetti järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1965, kun Monte Carlon -kävijän, veli Pentti Barckin aloitteesta toteutettiin yhteistoiminnassa Keski-Suomen Moottorikerhon kanssa vakioautojen mäkilpailut Laajavuorella. Barck oli paitsi itsekin kilpa-autoilija myös tottunut autokilpailujen järjestäjä: häntä voidaan pitää Suomen ensimmäisen rallitapahtuman, Jyväskylän Suurajojen isänä. Ensimmäinen rallitapahtuma järjestettiin vuonna 1951. Mäkilpailut saivat suuren suosion, ja niitä jatkettiin menestyksen rohkaisemina seuraavana vuonna. Tällöin katsojamäärät kuitenkin jäivät vähäisiksi, ja kilpailut lopetettiin sen jälkeen.

Kuusimaa ja Operaatio Joululyhde

Monet kampanjat ja aktiviteetit ovat keskittyneet joulun tiimoille. Toiminnan alkuvuosien keräysaktiviteetit saivat jatkokseen ensi kerran vuonna 1965 joulukuusien hankinta- ja myyntitalkoot, jotka saivat klubin jäsenistön 90 prosenttisesti liikkeelle. Veljet kävivät voimajohtolinjoilla tai muuten luvatuilla alueilla, kaatoivat kuuset, kuljettivat ne kaupunkiin ja suorittavat myynnin. Kuuset menivät hyvin kaupaksi ja rahallinen tuotto oli hyvä. Tosin kommelluksiakin sattui:

”Autot olivat jo täynnä kuusia ja porukka alkoi kokoontua. Kokoon-tuminen oli kuitenkin erittäin hidasta, koska lunta oli runsaasti. Tuli lähdön hetki ja suoritettiin lasku: yksi puuttui. Muutama veli lähti etsimään, ja löysi kadonneen lampaan kainaloitaan myöten hangesta johonkin salakuoppaan uponneena. Nähdessään avun saapuvan lausahti eversti kiukuissaan: Kahdesta sodasta selvisin, prrr, tännekö joulukuusimetsään minun piti tulla kuolemaan.”

Kuusitalkoita päätettiin tällaisista pikku kommelluksista huolimatta jatkaa. Vähitellen kuusipaikat kuitenkin loppuivat ja talkotoimintakin uhkasi tyrehtyä, vaikka hankinnat ulotettiin aina Saarijärvelle saakka. Niinpä syksystä 1972 lähtien klubissa heräsikin suunnitelma oman kuusipalstan hankkimisesta, jolloin vapauduttaisiin tilapäisistä järjestelyistä. Veli Tukiainen valtuutettiin tutkimaan eri vaihtoehtoja. Palstoja oli saatavissa sekä Kuohulta että Haukanmaalta. Lopulta päädyttiin Haukanmaalle, ja vahva katsastuskomissio – veljet Oikari – Rekola – Lehtinen – Määttä, sekä Varesmaa ja Tukiainen, päättivät 21.3. 1973 kaupan paikanpäällä. Näin klubin omistukseen siirtyi noin kahden hehtaarin metsäpalsta, Kuusimaa, joulukuusien kasvattamista varten. Metsäalan asiantuntemusta klubissa oli runsain mitoin. Metsänhoitajat tutkivat maaperän, alue ojitettiin ja luottavaisin mielin sinne istutettiin noin 1500 kuusentainta. Viisi vuotta veljet kävivät niitä viitisen kertaa vuodessa hellin käsin hoivaamassa, peraten ja lannoittaen, mutta luonto ei ollut samaa mieltä klubin kanssa: alueelle kasvoivat vain kääpiökuusia. Maaperä osoittautui liian avoimeksi ja hallanaraksi. Vain metsäosuudelle aikaisemmin istutetut noin 300 voi ja kasvoi hyvin koivu-metsän suojassa.

Toki jonkunlaista ”bisnestä” Kuusimaalla tehtiin, mutta tuotto oli ns. Herran kädessä. Alue nimittäin vuokrattiin metsästystä varten Oravasaaren isännän, Jussi Aijasahon metsästysseurueelle sillä ehdolla, että jos alueelta kaadetaan hirvi, järjestää vuokramies klubin seuraavan kuukausikokouksen osanottajille ”maukkaan ja riittävän hirvikeiton”. Klubi ei tietävästi kuitenkaan koskaan päässyt toteuttamaan vuokraehtoä käytännössä.



Kuusimaa-idean isä Eino Tukiainen esitelmöi laajoin kädenliikkein istutusprojektista.



... ja sitten vain kuusentaimia istuttamaan. Oikealla sanko kädessä veli Rekola.

Silti retket, joita yhteiselle Kuusimaalle tehtiin, olivat rattoisia ulkoilutapahtumia, joista jäi jälkeen vain hyvä muisto. Kuusimaatoimikunta valittiin vielä toimikaudelle 1984-85, mutta seuraavalla kaudella maapalasta luovuttiin ja varainhankinta suuntautui uusiin projekteihin.



Lyhteitä leikataan ja sidotaan koko perheen voimin.

Joulun viettoon liittyvä aktiviteetti oli yhden kerran toteutettu ”Operaatio Joululyhde”. Syyskuun lopulla 1974 pidettiin yhteiset kaurahalmeen leikkuu- ja sitomistalkoot Viitasaarella silloisen presidentin veli Risto Heikinheimon plantaasilla. Mukana oli 11 veljeä, neljä ladya ja yksi junior. Tulos oli varsin muhkea, yhteensä 800 lyhdettä. Lyhteet ajettiin Jyväskylään, kuivattiin veli Matti Hokkasen kuivaamotiloissa ja varastoitiin veli Riston autotalliin. Lyhteet varustettiin tarvittavalla rekvisiitalla, pussitettiin ja myytiin. Operaation tuotto oli silloista rahaa yli 2 000 markkaa. Hyvä tulos ja hyvä mieli!

Fennosta Jäänlähtöveikkaukseen

Arpajaisten järjestäminen on varmasti eräs Suomen lions klubien eniten käytetty varainhankintamuoto, eikä LC Jyväskylä ole mikään poikkeus säännöstä. Erikoisuutena mainittakoon, että klubi sai vuonna 1961 kirjeitse Afrikasta arpajaistarjouksen hintaan kaksi puntaa elävästä leijonanpennusta! Tarjousta ihmeteltiin koko klubin voimin – mitähän pennulle olisi voitu tehdä?

Ensimmäisen kerran omat arpajaiset järjestettiin vuonna 1962. Tänä television aikakaudella päätti klubi kartuttaa rahastoaan järjestämällä televisioarpajaiset, joiden pääpalkintona oli tietenkin ”Fenno, koko perheen silmäterä”. Televi-

sio saatiin lahjoituksena Fenno-yhtymältä, joten voitiin laskea, että kymmenen myydyin arvan jälkeen kaikki loput olisivat puhdasta voittoa. Arpoja myytiin hieman yli 200 kappaletta. Myymättömät arvat päätettiin lahjoittaa kuuromykkäin koululle sillä hurskaalla toiveella, että voitto menisi sinne. Poliisilaitoksen rikoskomissaarin huoneessa suoritettiin arvonta kaikkien pykälien mukaan, ja onnellinen voittaja oli totta tosiaan kuuromykkäin koulu! Seuraavina vuosina järjestettiin mm. suksiarvonta, mutta sitten Kuusimaa-projekti ja Punainen Sulka –talkoot veivät arpajaisilta pikäksi aikaa pohjan. Vuonna 1979 järjestettiin timanttinäyttelyn yhteydessä ns. timattiarpajaiset.

Samoihin aikoihin, tai ilmeisesti jo vuotta aikaisemmin, klubissa eli jo suunnitelma sittemmin pitkäaikaisimmaksi varainhankintamuodoksi osoittautuneesta jäänlähöveikkauksesta. Jäänlähöveikkauksen alkuhistorian selvittäminen onkin oikeaa salapoliisityötä, sillä klubin säilyneessä kirjallisessa aineistossa ei tätä asiaa tunneta, ja säilynyt muistitieto on, vaikkakin värikästä, hyvin hataraa. Seuraavassa onkin käytetty yhtenäistävää päättelyä ja yritetty sommitella palaset kohdalleen.

Jäänlähöveikkauksen isä oli joka tapauksessa veli Antero Oikari, joka keväällä 1978 ensimmäisenä esitti veikkauskohteeksi sitä, että jokin tietty esine vajoaa lähellä olevan Jyväskylän jäihin. Tämä esine oli auto - autourheilunhan klubilla oli ennestään jo perinnettä - ja sitä paitsi auton uppoamista oli tiettävästi käytetty joissakin muissakin klubeissa arvauskohteena. Samana keväänä, lupaa tuskin kysymättä, Jyväskylän sataman nyt jo heikolle jälle il-



Jäänlähöveikkauksen pääpalkintoa JVC-televisiota luovuttamassa nuorelle voittajalle jäänlähövastaava Saarinen. Toimitusta seuraavat veljet Kokko, Koivisto ja Käppi.

mestyi keltainen Fiat 600:n autonkori, josta parhaan kyvyn mukaan oli pyritty poistamaan moottoriöljyt. Auton puskuriin oli kiinnitetty köysi, jolla auto piti vedettämän uppoamisen tapahduttua maihin, mutta tässä kävi niin kuin balladissa konsanaan: köys´ katkes´ Jos sataman ruoppauksen yhteydessä joskus tulevaisuudessa löytyy jotain fiatintapaista, niin se on vain viittaus aktiiviseen lionstoimintaan. Auton uppoamistempauksen tuotto lienee jäänyt suunnilleen plus miinus nolla. Se oli kuitenkin osoitus siitä, että klubissa pantiin toimeksi spontaanisti hyvässä veljeshengessä. Idea jäi itämään.

Seuraavana keväänä asia pantiin vireille virallisemmin, mutta silloinkin varsin myöhään keväällä: nytkin jäät uhkasivat jo lähteä Jyväsjärvestä, ja tuli pientä kiirettä.

Jäänlähtöveikkauksen ensimmäinen anomus kaupungille kuului seuraavasti:

Jyväskylän kaupunginhallitukselle (20.3.1979)

Allekirjoittanut Lions-Club-Jyväskylä aikoo järjestää yleisölle arvauskilpailun Jyväsjärven jäiden lähtöhetkestä tänä keväänä. Kilpailu on ajateltu toimittaa siten , että Jyväsjärven jäälle asetetaan vanha auton kori, jonka vajoaminen on merkki jäiden lähdöstä. Auton kori on tarkoitus asentaa Jyväskylän satamaan noin 20-30 metriä laiturista Suomi-laivan normaalin satamapaikan ulkopuolelle. Auto tulee olemaan ilman moottoria ja puhdistettuna, joten siitä ei aiheudu saastevahinkoja. Vajonnut kori vedetään järjestäjien toimesta pois jäiden lähdettyä.

Arvauskilpailusta kertyneet varat käytetään kokonaisuudessaan nuorisotyön tukemiseen. Anomme kunnioittaen, että kaupunginhallitus antaisi luvan ehdotettuun järjestelyyn.

LC Jyväskylä
puolesta Eero Tairamo

Siitä se alkoi. Anomuksessa puhuttiin vielä vanhaan malliin autosta, mutta kaupungin päättävissä elimissä eli ympäristölautakunnassa autonkori muuttui tynnyriksi. Kauden 1978-79 toimintakertomus toteaa tapahtuneesta seuraavasti:

"Keväällä (1979) aktiviteettitoimikunta organisoi säänveikkauksaktiviteetin eli arvauskilpailun, milloin Jyväsjärven jäälle asetettu tynnyri uppoaa jäihin. Aktiviteetista käydyssä keskustelussa todettiin idea hyväksi, mutta toteutus jäi keväällä jonkin verran myöhäiseksi ja suurimpana puutteena oli se, että aktiviteetti jäi vain muutaman

innokkaan klubiveljen harteille. Lopputuloksena voidaan todeta, että aktiviteetti tuotti enemmän kokemuksia seuraavan talven varalle kuin taloudellista hyötyä.”

Vaikka tämänkään vuoden tulos ei siis ollut vielä vällan kiitettävä, niin kokemuksesta rikastuneena aktiviteettia päätettiin kuitenkin jatkaa. Niin sanotun tynnyriaktiviteetin toteuttaminen annettiin aktiviteettitoimikunnan tehtäväksi. Helmikuussa 1980 toimikunnan ehdotuksen jäänlähtöveikkauksen toteuttamiseksi esitteli veli Lemilä; tynnyrin sijalle kaavailtiin vielä tällöin ”jotakin muuta” esinettä, mutta tynnyri voitti tämän kisan ehkä edellisen vuoden kokemusten perusteella. Arpoja tulisi myyntiin erillisillä listoilla yhteensä 1950 kappaletta, mikä määrä on sen jälkeinkin ollut arpojen luku. Palkinnot saatiin samassa kuukausikokouksessa välittömästi kokoon, kun klubiveljet/firmit saman tien ilmoittivat lahjoittavansa tarvittavan määrän arpajaisvoittoja. Jokaisen veljen tulisi myydä vähintään yksi 25-arvan lista, ja loput oli tarkoitus kaupata laitoksissa, kaupoissa ja yleisötilaisuuksissa. Ensimmäisen tynnyrin asensi jällle Shell Huolto Mäkinen. Myynnin tehostamiseksi päätettiin vielä viime päivinä järjestää myyntipisteet Jyväsjärven rantaan ja keskikaupungille. Kaupanteossa tapahtui kuitenkin virheitä, kun lähes 800 arpa jäi myymättä, ja virheet luvattiin korjata seuraavina vuosina – lopputulos oli kuitenkin hyvä, ja Jäänlähtöveikkauksesta kehittyi LC Jyväskylän pitkäaikaisin ja tuottoisin aktiviteetti. Ensimmäisen jäänlähtöveikkauksen tuotto käytettiin nuorisotyöhön, kuten sitten seuraavienkin vuosien tuotto on käytetty.

Seuraavana vuonna veli Käppi esitti uudet linjat Jäänlähtöveikkauksen toteuttamiseksi. Tällöin arpaliput saivat nykyisen kaksiosaisen muotonsa, jolloin toinen osa jäi myyjällä ja toinen ostajalle. Vuorokausi jaettiin neljään osaan, ja uppoamis aika tarkastettiin vastaavasti kunkin jakson alussa. Tulos parani selvästi edellisestä vuodesta, mutta edelleen jäi arpoja myymättä. Myyntiä pyrittiin parantamaan vuonna 1982 jakamalla veljet neljään eri ryhmään, joilla jokaisella oli oma tehtävänsä: oli 1. anomus-, tilitys- ja mainosryhmä, 2. palkinto- ja lehti-ilmoitusryhmä, 3. päivystysryhmä, joka myöhemmin on muuttunut väijryryhmäksi, ja 4. tynnyrin asennus- ja arpojen suunnitteluryhmä. Erityisen tärkeä tehtävä on palkintoryhmällä, jossa päällimmäisen muistelun mukaan mukana ovat eri aikoina olleet veljet Oikari, Heikinheimo, Käppi, Vuorinen, Riipinen, Koivisto, Elonheimo... Suuri osa palkinnoista on alusta saakka saatu lahjoituksina, kiitos talouselämässä vaikuttaneiden klubin jäsenten. Tässä muodossa jäänlähtöveikkauksen tuotto on pääpiirteissään toteutettu koko Jäänlähtöveikkauksen historian ajan, pieniä muutoksia ja viilauksia tosin käyttäen aina tilanteen mukaan.

Jäänlähtövastaavan tehtävä on ollut klubissa vastuunalainen ja tärkeä tehtävä, joka on vaihdellut veljeltä toiselle aina muutaman vuoden väliajoin. On katsottu hyväksi, että kerran kunnolla asiaan perehtynyt jäsen hoitaa virkaa aina-

kin muutaman toimikauden, ennen kuin vastuu siirtyy seuraavalle henkilölle. Jäänlähtöveikkauksen pääjärjestäjinä ovat olleet muun muassa veljet Lemilä, Käppi, Johansson, Kallio-Mannila, Heikinheimo, Vuorinen, Parviainen, Saarinen, ja viimeisenä parina vuotena veli Mäntynen. Vastaavasti tynnyrin asentaminen on ollut viime vuosina veli Kari Lehtisen asiantuntevissa hyppysissä.

Arvat myytiin alkuvuosina siten, että klubin jäsenet ottivat kontolleen perusmyynnin, mikä oli edellä mainittu vähintään 25:n arvan nippu. Loppuarpojen myynti osoittautui sangen hankalaksi omassa piirissä, joten mukaan otettiin ja samalla aktivoitiin erilaisia kouluja ja nuorisjärjestöjä. Näin myyntityössä mukana ovat olleet Steinerkoulu, joka 1980-luvulla sitoutui muutamana vuonna myymään puolet arvoista. Koulu säilyi pitkään jäänlähtöveikkauksien päämyyjänä. Myyntityössä ovat olleet mukana myös partiojärjestöt ja viime toimintavuosina koululuokat opettajien valvonnassa. Tällä tavalla ne ovat hankkineet matkarahoja eri tarkoituksiin.

Kun arpojen myynti päättyi ensimmäisten arpajaisten aikana vasta toukokuun puolella – lienevätkö talvet ennen vanhaan olleet pitempiä kuin nykyisin, jolloin myyntiaika päättyy jo huhtikuun alkaessa – saatettiin joutua aikamoisiin kommelluksiin. Veli Oikari kertoo, että hän myi eräänä vuonna Hotelli Laajavuoren vappulounaalla arpoja täyttä häkää, ja niitä ostettiin innokkaasti, vaikka tynnyri satamassa olikin uponnut jo aikoja sitten. Tulipahan kuitenkin hyvään tarkoitukseen...

Eräänä vuonna taas - ajankohta on armeliaasti hautunut ja unohtunut aikakirjoihin – jäälle styroksin päälle asetettuun tynnyriin ei tehty reikiä, joista vesi olisi päässyt sisään ja viimeistellyt uppoamisprosessin. Taisi uppoamiseen tarvittava kivimääräkin jäädä pieneläiseksi. Tynnyrin alaosa tosin vajosi aikanaan jään läpi, mutta tynnyri ei uponnut. Kun samaan aikaan innokkaimmat veneilijät jo kokeilivat rauta-aluksiaan satamassa, irtosi jäälautta tynnyreineen ja lähti seilaamaan kohti Äijälänsalmea. Kuokkalan sillan alla pari vuorokautta myöhemmin tynnyri sitten lopullisesti upposi. Tästä selvittiin, eikä valituksia kuulunut. Kokemuksen seurauksena tynnyri muutettiin parempaan paikkaan ja kivien määrä on aina varmistettu. Sen jälkeen tynnyrin väijyryhmä onkin saanut lisää painoarvoa.

Mainittakoon vielä, että tynnyrin asettamisen ehtona oli se, että tynnyri ka-lastetaan jättien lähdettyä pois Jyväsjärveä täyttämästä. Onnettomuudeksi tapahtui siten, että tynnyriin sidottu pitkä köysi varastettiin useana vuonna, ja niin tällaisen napanuoran käytöstä oli luovuttava ja tynnyrit upposivat ilman yhteyttä rantaviivaan. Muistitiedon mukaan ainakin joskus näitä järveen varjonneita tynnyreitä on pyritty nostamaan mm. paikallisten sukelluskerhojen toimesta, mutta Jyväsjärven kymmenmetrinen mutakerros laivarannassa pitää



Klubin 30-vuotisjuhlien yhteydessä presidentti Bonsdorff luovuttaa partiolaisille lahjashekin. Sihteeri Sompaseuraa vieressä.

kyllä sen, minkä se kerran on ottanut. Toki viime vuosina tynnyrit on pystytty pelastamaan, niin että Jyväskylän täyttymistä ei voida laskea ainakaan LC Jyväskylän synniksi.

Veli Käpin aloitteesta klubille tarjoutui mahdollisuus varainhankintaan yksinkertaisella tavalla: maankuulu kauppapuutarha Viherlandia tarvitsi jatkuvasti valmiiksi levitettyjä sanomalehtiä ihmisten ostojen kääreeksi. Niin sitten ahkeroitettiin vuonna 2002 Viherlandian varastossa lehtiä levitellen. Valitettavasti vain urakkaan osallistui sängen niukasti veljiä, ja niinpä valtaosa tuhansiin kiloihin nousseesta lehtimäärästä tulikin hoidettua pääasiassa Käpin perheen Arvon ja Tessin toimesta. Eihän sitä oikein lady-toiminnaksi voitu laskea. Ne, jotka lehtien levittelyssä olivat mukana, kokivat kulutetut tunnit kuitenkin yhteishengen kannalta hyödylliseksi rakennusajaksi.

107-G piirin inva-autoprojekti

Suurisuuntainen aktiviteetti tehtiin vuosina 1998-2000. Veli Henrik Hartmanin ideoimana LC Jyväskylä teki syksyllä 1998 aloitteen ja sai mukaan 107-G-piirin inva-auton ostohankkeeseen Jyväskylän Sairaskotisäätiölle. Keräyksen ajankohta ei ollut paras mahdollinen, sillä samaan aikaan oli käynnissä Pohjolan



SOTAINVALIDIEN SAIRASKOTI

LC JYVASKYLÄ

KIITOS PANOKSESTANNE INVA-AUTON HANKINTAAN

Haluamme antaa tiedoksi klubillenne, että Sotainvalidien Sairaskoti on tilannut Peugeot Boxerin, josta rakennetaan inva-auto. Auton arvioitu valmistumisaika on marraskuun lopussa.

Auton valmistuttua kutsomme teidät "vastaanottojuhlaan", jonka pidämme Sotainvalidien Sairaskodissa.

Leijonien panos, erityisesti leijonaveljenne Janne Halsteen merkittävä työ, on mahdollistanut korkeatasoisesti varustellun auton saamisen sotiemme veteraanien käyttöön.

LCIF-säätiöltä saimme 183 879,70 markkaa. Suomen Lions-liiton 107-G piirin klubien lahjoitukset olivat yhteensä 79 870,40 markkaa. Näin ollen autohankinnan rahoituksesta tuli 58 % Lions-järjestöltä.

Lämmin kiitos lahjoituksestanne

Jyväskylässä 29. syyskuuta 2000

*Taito Lampinen
puheenjohtaja*

*Seppo Salmi
ylilääkäri*

Jakelu 26 klubia
DG Reijo Kainänen
PDG Väinö Kiljala
PDG Väinö Tamminen
Evl Juhani Helste

KESKI-SUOMEN SAIRASKOTISÄÄTIÖ
Keskussairaalan tie 40
40630 JYVÄSKYLÄ

Puhelin (014) 690 611
Telekopio (014) 690 625

Punainen Sulka suurkeräys, jonka kohderyhmänä olivat mm. sotainvalidit. Projekti päätettiin kuitenkin käynnistää, koska sairaskodin entinen auto oli käytännöllisesti katsoen loppunajettu ja sen ylläpitokustannukset olivat paisuneet kohtuuttomiksi. Käytännön työtä, piirin klubien propagoimista hankkeen taakse ja yhteyksiä LCIF:iin hoiti veli Juhani Helste. Merkittävä panos projektissa oli myös klubin presidentillä veli Reko Vuorisella. Klubi lahjoitti hankkeeseen – tulkoon markkamäärät poikkeuksellisesti mainituksi – 20 000 Smk. Lahjoituk-

siin osallistui G-piirin 68 klubista 26 klubia lähes 80 000 Smk:lla, jonka perusteella voitiin avustusta hakea LCIF:ltä. Sen tuki projektille oli lähes 184 000 markkaa. Keräykseen tuli mukaan myös tuntemattomana pysytävä lahjoittaja ja J. Jäsperin säätiö. Kootuilla varoilla hankittiin inva-autoksi muunnettavissa oleva Peugeot Boxer –merkkinen auto. Kokonaiskustannuksista lahjoitukset kattoivat 58 prosenttia. Auto otettiin käyttöön 16.12.2000.– Inva-auto on näitä riviä kirjoitettaessa tuttu näky kaupunkiliikenteessä. Lahjoitus meni todella hyvään tarkoitukseen.

Inva-auto on varmasti kautta aikojen ollut suurin klubin yksittäinen lahjoituskohde.

Jonkinlaista yhteenvetoa

Voisi tulla liian pitkä lista niistä kaikista kohteista, joita vuosien varrella on katsottu tarpeelliseksi tukea, mutta typistettynä se näyttää seuraavalta:

kirjalahjoitukset sairaaloille ja vastaanottokodeille
sotainvalidien avustaminen eri tavoin
partiolaisille retkeilytarvikkeita ym. avustuksia
leijonahuone Kortepohjan Ylioppilaskylään
kuuroille ja sokeille lahjoituksia
Keski-Suomen CP-yhdistyksen tukeminen
osallistuminen Punainen Sulka ja Punainen Sydän keräykseen
Lapuan räjähdysonnettomuuden uhrien avustaminen
JR 200:n patsashankeen tukeminen
yksityisten henkilöitten avustaminen
ryhmien/koululuokkien avustaminen

Vuosien kuluessa on yksityisten henkilöitten avustamisesta siirrytty ryhmien ja koululuokkien tukemiseen – tässä näyttäytyy samalla suomalaisessa yhteiskunnassa tapahtunut muutos. Erityiskohteena ovat koko klubin olemassaolon ajan olleet sotainvalidit, partiolaiset ja yleensä nuorisotyö. Kansainvälistyvässä maailmassa tarvitaan myös kansallista panosta. Ilman omaa kansallista identiteettiä ei voi olla todellista kansainvälisyyttä.

Vuoden 2005 klubin 50-vuotisjuhlarahasto suunnataan kokonaisuudessaan nuorisotyöhön.



Myötätuulta klubille toivottavat Inarin matkalta 1989 paikallinen LC-veli ja Rantatupa.

LC JYVÄSKYLÄ LIONSMAAILMASSA

LC Jyväskylän perustamat uudet klubit:

Vuonna 1956 LC Vaajakoski

Vuonna 1957 LC Jämsän Jokilaakso

Vuonna 1959 LC Jyväskylä/Harju

LC Jyväskylä G-piirissä:

Piirikuvernööri:

Martti Lahtinen 1971-72

Alueen puheenjohtaja:

Arvo Käppi 2002-2003

Lohkon puheenjohtajat:

Veikko Varesmaa 1956-57

Johan Stürmer 1959-60

Eero Tuormaa 1960-61

Uolevi Konttinen 1966-67

Martti Lahtinen 1970-71

Yrjö Määttä 1974-75

Veikko Melkinen 1978-79

Jukka Lemilä 1986-87

Arvo Käppi 2001-2002

Keski-Suomen vanhin lionsklubi ei siis ole ollut erityisen huomattava leijona-
aatteen levittäjä, mutta omien kummiklubien perustamat uudet klubit kattavat
keskeiset osat maakuntaa. Toiminnan alkuvuosina oli moneen otteeseen pu-
hetta lionstoiminnan levittämisestä Äänekosken ja Saarijärven suuntaan, mutta
puheet jäivät puheen asteelle. Äänekoskelle lionismi tuli Lahden – Karhulan ja
lopulta Kotkan kautta, ja Äänekosken klubi hoiti vuorostaan pohjoisen Keski-
Suomen lionismin levittämistyön perustamalla yhdeksän uutta klubia (vuoteen
2004 mennessä), näiden muassa Saarijärvi.

Jyväskylässä on järjestetty kolme kertaa Suomen lionsjärjestön valtakunnan-
kokous, ensimmäisen kerran 1.6.1968, toisen kerran 4.-5.6 1983 ja jälleen
vuonna 1994. Kokousjärjestelyihin klubi on osallistunut yhdessä muiden Jy-
väskylän klubien kanssa. Maininnan ansaitsee veli Helsteen toiminta viimeisim-
män valtakunnankokouksen organisointitehtävissä.

LC JYVÄSKYLÄN PRESIDENTIT JA SIHTEERIT KAUTTA AIKOJEN

Toimikausi	Presidentti	Sihteeri
1954-55	Veikko Varesmaa	Seppo Ahonen
1955-56	Elias Jokinen	Veikko Salmenoja
1956-57	Ilmari Karpio	Urho Valjakka
1957-58	Aarno Kauno	Niilo Ryti
1958-59	Eero Tuormaa	Uolevi Konttinen
1959-60	Risto Heiniö	Martti Saraste
1960-61	Paavo Soini	Henrik Hartman
1961-62	Wolfgang Stürmer	Pentti Barck
1962-63	Väinö Pajunen	Keijo Aaltonen
1963-64	Urho Valjakka	Martti Lahtinen
1964-65	Uolevi Konttinen	Heikki Viljanen
1965-66	Martti Saraste	Antti Lehtinen
1966-67	Henrik Hartman	Henrik Frey
1967-68	Keijo Aaltonen	Erkki Rekola
1968-69	Martti Lahtinen	Urho Brusi
1969-70	Heikki Viljanen	Risto Heikinheimo
1970-71	Vilho Heinänen	Veikko Melkinen
1971-72	Pentti Barck	Hannu Kiiski
1972-73	Antti Lehtinen	Hannu Kiviranta
1973-74	Yrjö Määttä	Eero Tairamo
1974-75	Risto Heikinheimo	Arto Hokkanen
1975-76	Erkki Rekola	Unto Päivinen
1976-77	Kalle Poussa	Pentti Johansson
1977-78	Veikko Melkinen	Jorma Hattula
1978-79	Eero Tairamo	Sakari Laurio
1979-80	Hannu Kiviranta	Juhani Spoof
1980-81	Antero Oikari	Henrik von Bonsdorff
1981-82	Unto Päivinen	Paavo Haapakoski
1982-83	Jukka Lemilä	Heikki Leskinen
1983-84	Hannu Luotola	Eero Kurki
1984-85	Henrik von Bonsdorff	Mauri Sompa
1985-86	Pentti Johansson	Lauri Tiikkainen
1986-87	Mauri Sompa	Pekka Saarinen
1987-88	Jorma Hattula	Juhani Helste
1988-89	Horst Kuhlman	Heikki Rantatupa

1989-90	Paavo Haapakoski	Timo Lehtonen
1990-91	Arvo Käppi	Reko Vuorinen
1991-92	Heikki Leskinen	Jaakko Hirvonen
1992-93	Juhani Spoofo	Jouko Lindh
1993-94	Eero Kurki	Vesa Pyrrö
1994-95	Jouko Riipinen	Kari Lehtinen
1995-96	Juhani Helste	Pertti Koivisto
1996-97	Pekka Saarinen	Vesa Kokko
1997-98	Vesa Pyrrö	Martti Linnove
1998-99	Reko Vuorinen	Pertti Nousiainen
1999-00	Timo Lehtonen	Osmo Kääriäinen
2000-01	Kari Lehtinen	Juha Parviainen
2001-02	Jouko Lindh	Martti Mäki-Hakola
2002-03	Heikki Rantatupa	Martti Penttinen
2003-04	Vesa Kokko	Hannu Koiramäki
2004-05	Pertti Koivisto	Timo Kanninen

Näitten lisäksi presidenttiyden ehti hoitaa Antti Raippalinna kaudella 1958-59 Saarijärven klubissa, josta hän siirtyi vuonna 1966 LC Jyväskylän jäseneksi.

Soi, laulu Leijonain

Suomen Lions-liiton virallinen marssi
(Sanat: Toivo Lyy)

Soi, laulu Leijonain, soi raikuen,
taa merten, mannerten
vie kaikkialle veljesviesti!
Maan mahti voimakkain on yhteistyö,
maan onni varma vain,
kun miehet, kansat veljenkättä lyö.

Niin, työhön, Leijonat, jok'ainut mies!
niin riennä Lions-ties
ja kaikkialla auta, nosta!
Lie esteet ankarat, lie raskaat tiet.
Kun uskot, uskallat,
niin ihmisyyttä eespäin mittas viet.

Keski-Suomen kotiseutulaulu

(Sanat: Martti Korpilahti, sävel: Ivar Widéer)

Männikkömetsät ja rantojen raidat,
laaksojen liepeillä koivikkohaavat,
ah, polut korpia kiertävät, kaidat,
kukkivat kummut ja mansikkamaat!
Keitele vehmas ja Päijänne jylhä,
kirkkaus Keuruun ja Kuuhankeeseen,
vuorien huippujen kauneus jylhä,
ah, kotiseutua muistoinen.

Syntymäpaikka kun on sydän Suomen,
siis sitä suottako kiittelisin?
Täällähän aukeni ens'elon huomen,
tänne ma toivon hautanikin.
Täällä on naapurini heimoni verta,
täällä on ystävä voittamaton,
tänne, ah tänne on kaipaus kerta,
täällä on kaikki, mi kallista on!

LÄHTEET

LC Jyväskylän arkisto (tulevaisuudessa Jyväskylän Maakunta-arkistossa):
Lions Club/Jyväskylä 25-vuotismuistelo
Toimintakertomukset 1955-2004
Klubikokousten pöytäkirjat 1955-2004
Perustavan kokouksen pöytäkirja 20.10.1954
Hallituksen kokousten pöytäkirjat 1954-2004

Haastattelut ym. suullinen perimä klubikokouksissa ym. tilaisuuksissa:
Pentti Barck
Risto Heikinheimo
Arvo Käppi
Antero Oikari
Erkki Rekola
ym

Kirjallisuus

Kallio, Reino, Leijonamieltä ja veljeshenkeä. Lions Club Lahti 1953-2003. Tallinn 2003.

Kokko, Marja, Rantatupa, Heikki, Leijonan jalanjälkiä. Puoli vuosisata suomalais-ta lionstoimintaa. Jyväskylä 2000.

Liimatainen, Rauno, Jyväskylän Suurajot 30-vuotta. Jyväskylä 1980.

Lions kalenteri – Lions vuosikirjat 1954-2004.

Lionspiiri 107 G Historiikki 1965-95 (painamaton).

Mikkola, Eero (toim.), Jyväskylän Lyseo 1858-1983. Jyväskylä 1983.

Tommila, Päiviö, Jyväskylän kaupungin historia 1-2. 1837-1965. Jyväskylä 1972.

K-RAUTA **TOURUTORNI**

 **PALVELEVA MIESTEN ERIKOISLIIKE**
URHEVA
Kauppakatu 28, Jkl. P. (014) 615 754

Virpin Kulta
www.virpinkulta.fi

VALTTORI

Pääskyntie 4, 40320 JYVÄSKYLÄ

VARAOSAT

Puh. 0204 55 1440

HUOLTO

Puh. 0204 55 1444

0134067



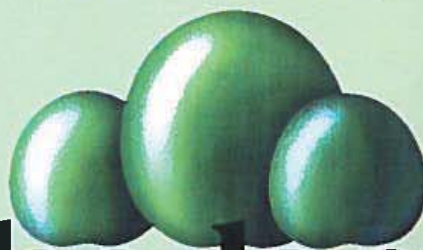
KESKISUOMALAINEN

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON KIRJASTO



150 116 1671

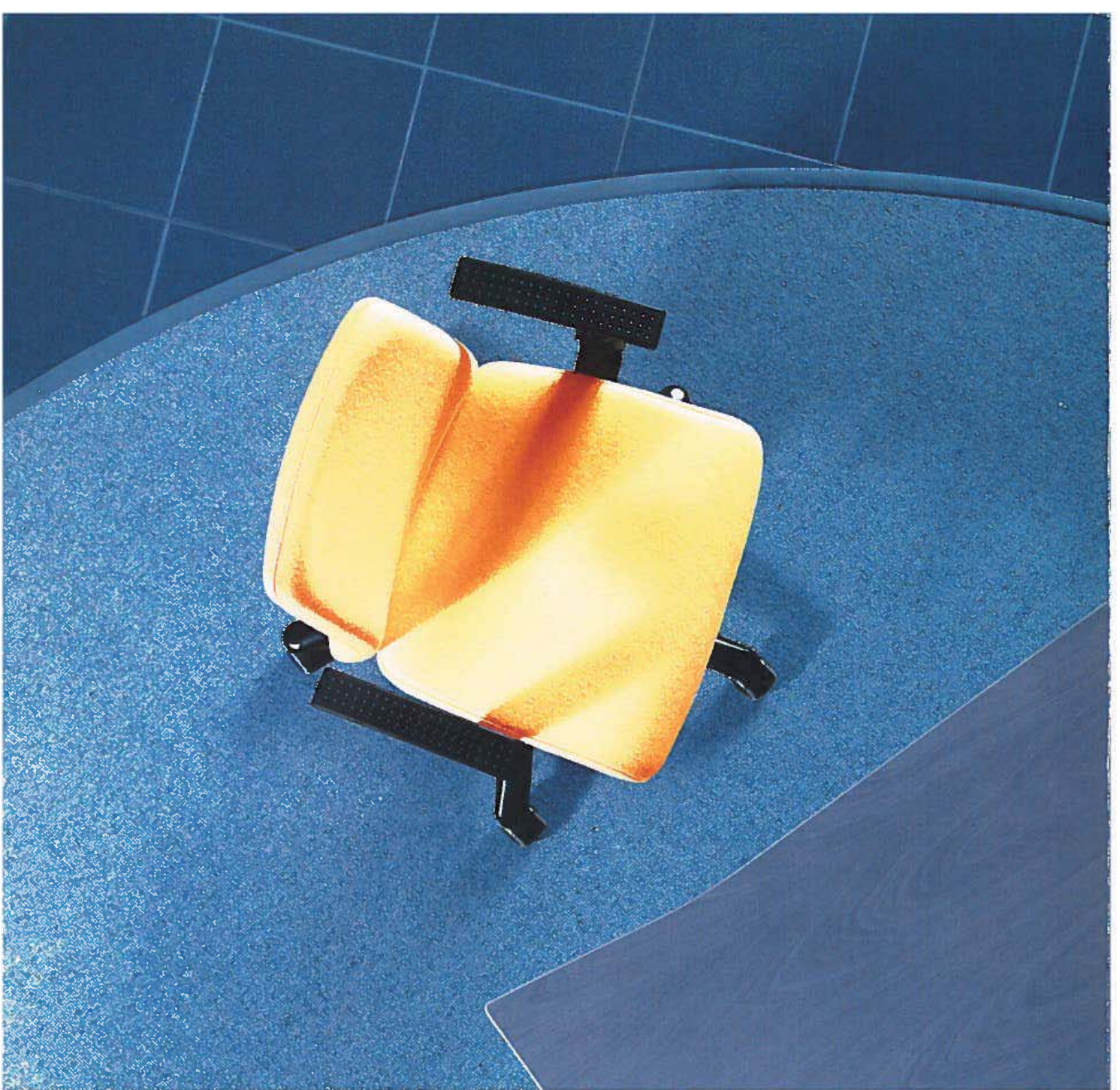
**NUPPULAN RUUSUISSA
ON VAHVAT TUNTEET
JA KESTÄVÄT KAKSIN-
VERROIN KAUEMMIN**



Viherlandia

www.viherlandia.fi

Tervetuloa myös nettisivuille -kauppaan



Ennen kuin ryhdyt sijoittajaksi, sijoita itsesi hetkeksi tähän.

Sijoitusvihjeistä ensimmäinen – ja se arvokkain – on kääntyminen Osuuspankin sijoitusasiantuntijan puoleen. Häneltä saat asiantuntevan ja luotettavan ratkaisun jokaiseen sijoitustarpeeseesi, olipa se kuinka pieni tai suuri tahansa. Piipahda juttelemaan sijoitustarpeestasi pankkiin, joka maksaa bonusta – myös sijoituksista. Tervetuloa Osuuspankkiin. www.op.fi



KESKI-SUOMEN

OSUUSPANKKI